Тошкент ҳақиқати

РЎЗНОМА 1928 ЙИЛ 11 ДЕКАБРДАН ЧИҚА БОШЛАГАН

№ 182 (10.178).

1991 йил
19 сентябрь
пайшанба

Баҳоси 8 тийин.

Вилоят ижтимоий-сиёсий рўзномаси

1991—1992 ЙИЛЛАРДА ОЗИҚ-ОВҚАТ МАҲСУЛОТЛАРИ ТАЪМИНОТИНИ НОРМАЛЛАШТИРИШ ВА АГРАР СИЁСАТ ТЎҒРИСИДА ДАВЛАТ КЕНГАШИНИНГ

БАЁНОТИ

СССР давлат кенгаши суверен давлатларда истеъмол бозорида юзага келган ишларнинг аҳволини ва қишлоқда аграр муносабатларни қайта қуриш қандай бораётганини муҳокама қилиб, республикалар давлат ҳокимият ва бошқарув органлари деҳқон амалда ернинг, ишлаб чиқариш воситалари ҳамда ўзи етиштирган маҳсулотнинг эгаси бўлиши учун ҳамма ишларни қилишлари керак, деган умумий фикрни билдирди. Ҳозирги вақтда ишлаб чиқаришни рағбатлантирадиган ва қишлоқ хўжалиги билан саноат ўртасида теппа-тенг маҳсулот айирбошлашни таъминлайдиган бозор воситаларини ишга солиш мақсадида зарур иқтисодий ва ҳуқуқий шарт-шароитлар яратилмоқда. Иттифоқ ва республика идораларига мазкур йўналишда аниқ-равшан иш олиб бориш топширилди.

Айни вақтда ҳозирги вазиятда озиқ-овқат ресурсларини вужудга келтириш юзасидан мувофиқлаштирилган чора-тадбирлар, озиқ-овқат маҳсулотлари, қишлоқ хўжалик хом ашёси ва асосий ишлаб чиқариш воситаларига барча учун манфаатли бўлган нарх сиёсатини ўтказиш ҳозир ҳар қачонгидан ҳам зарур, деган хулоса чиқарилди. Сентябрь ойида республикалараро тегишли битим тузилиши назарда тутилди.

Юзага келган республикалараро хўжалик алоқаларини яқин вақт ичида сақлаб туриш зарур, деб топилди.

Республикаларда озиқ-овқат маҳсулотларига бўлган муайян эҳтиёжга мувофиқ озиқ-овқат маҳсулотларига берилган кредитларнинг умумий миқдорини улар ўртасида тақсимлашнинг асосий қоидаларини келишиб олиш зарурлиги тўғрисида аҳдлашувга эришилди.

Суверен республикалар хориждан мамлакатда озиқ-овқат маҳсулотлари ва халқ истеъмоли моллари етказиб беришда шартномалар ва битимлар тузишга алоқадор барча муаммоларни биргаликда ҳал қиладилар ҳамда СССР халқ хўжалигини оператив бошқариш комитетига улар номидан иш олиб бориш ваколатини берадилар.

Давлат кенгаши аъзолари озиқ-овқат маҳсулотлари танглиги чуқурлашишига йўл қўймаслик ва умумий куч-ғайрат сарфлаб, истеъмол бозорини нормаллаштиришга интилаётганликларини якдиллик билан изҳор қилдилар.

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ОЛИЙ КЕНГАШИ КОМИТЕТИДА

Тошкентда Ўзбекистон Республикаси Олий Кенгаши Қурилиш, архитектура, уй-жой-коммунал хўжалиги ва ободонлаштириш комитетининг мажлиси бўлди. Мажлисда Олий Кенгаш бир қанча комитетларининг раҳбарлари ва Ўзбекистон Республикаси Олий Кенгаши котибиятининг, республика вазирликлари ва идораларининг масъул ходимлари қатнашдилар.

Мажлисда «Ўзбекистон Республикаси «Уй-жой кодекси»га ўзгартишлар ва қўшимчалар киритиш тўғрисида» Ўзбекистон Республикаси қонуни лойиҳаси муҳокама қилинди. Депутатлар қонун лойиҳасини муҳокама қилиш чоғида таклиф ва мулоҳазалар билдирдилар. Қонун лойиҳаси номини ўзгартириб, бундан буён уни Ўзбекистон Республикасининг «Янги таҳрирдаги уй-жой кодекси» деб аташга қарор қилинди. Бу қонун лойиҳаси дастлабки тарзда маъқулланган эди.

Сўнгра депутатлар «Ўзбекистон Республикасида сармоя сарфлаш фаолияти тўғрисида» Ўзбекистон Республикаси қонун лойиҳасини кўриб чиқишга киришдилар. Бу лойиҳа ҳам дастлабки тарзда маъқулланган эди.

Ҳар икки қонун лойиҳаси Ўзбекистон Республикаси Олий Кенгаши кўриб чиқиши учун тақдим этилади.

Комитет мажлисида «Ўзбекистон Республикасида шаҳарсозлик қонун асосларини тайёрлаш муносабати билан архитектура, шаҳарсозлик ва ердан фойдаланишнинг баъзи масалалари тўғрисида»ги масала ҳам кўриб чиқилди.

«Ўзбекистон Республикасида шаҳарсозлик ва архитектура тўғрисида» Ўзбекистон Республикаси қонуни лойиҳасини ишлаб чиқиш учун ишчи гуруҳи тузилди.

Муҳокама қилинган масалалар юзасидан комитетнинг тегишли қарорлари қабул қилинди.

ШАХСИЙ ХЎЖАЛИК ЭГАЛАРИНИНГ КЕНГАШИ

17 сентябрь куни Тошкентда Ўзбекистон шахсий ёрдамчи хўжалик эгалари уюшмаси кенгашининг кенгайтирилган мажлиси бўлди.

Мажлис қатнашчилари уюшма ташкил этилганидан буён ўтган бир йил ичида республика фуқаролари шахсий ёрдамчи хўжаликларини ривожлантириш ва мустаҳкамлаш юзасидан амалга оширилган иш якунларини муҳокама қилдилар, Ўзбекистон Президентининг ушбу масалалар юзасидан эълон қилинган фармонлари қандай бажарилаётганлигини кўриб чиқдилар. Жойларда уюшма ишининг самарадорлигини ошириш юзасидан аниқ чора-тадбирлар белгиланди.

Ўзбекистонда ижтимоий-сиёсий ва иқтисодий вазият ўзгарганлиги муносабати билан съезд қатнашчилари республика шахсий ёрдамчи хўжаликлари эгалари уюшмаси низомига бир қанча ўзгартиш ва қўшимчалар киритишди. Уни янги таҳрирда тасдиқлашди.

Ташкилий масалалар кўрилди. С. Н. Усмонов, Ўзбекистон қишлоқ хўжалик Фанлари академиясининг вице-президенти этиб сайлanganлиги муносабати билан у республика шахсий ёрдамчи хўжалик эгалари уюшмаси раиси лавозимидан озод қилинди. Тошкент вилоят деҳқончилик-саноат уюшмаси раисининг ўринбосари бўлиб ишлаган М. Қ. Қодиров уюшма раиси этиб сайланди.

Республика деҳқонлар иттифоқи ва шахсий ёрдамчи хўжалик эгалари уюшмаси кенгашининг томорқа участкаларига эга бўлган барча қишлоқ аҳолисига қўшма баёноти қабул қилинди.

Кенгаш ишида Ўзбекистон Республикаси Президенти ҳузуридаги Вазирлар Маҳкамаси Раисининг биринчи ўринбосари И. Ҳ. Жўрабеков иштирок этди.

(ЎзТАГ).

Ўзбекистон Республикаси деҳқонлар иттифоқи ва шахсий ёрдамчи хўжалик эгалари уюшмасининг шахсий томорқаси бўлган барча қишлоқ аҳлига

МУРОЖААТИ

Қадрли она замин меҳнаткашлари, деҳқонлар! Сиз ўзингизнинг оғир меҳнатингиз билан озиқ-овқат муаммосини ҳал этишга салмоқли ҳисса қўшмоқдасиз. Ўзбекистон Республикаси Президенти, ҳукумати сизнинг оғир меҳнатингизга муносиб баҳо бериб, қишлоқ аҳолиси фаровонлигини ошириш, уларни ижтимоий жиҳатдан ҳимоя қилишга кафолатлар яратиш учун кўп иш қилмоқдалар.

Кейинги икки йил ичида шахсий ёрдамчи хўжаликларни равнақ топтириш учун бир қанча муҳим қарорлар қабул қилинди. Республика Президенти фармонларига мувофиқ аҳолига қарийб 300 минг гектар суғориладиган ер ажратилди, бу аввалги 73 йил мобайнида ажратилган ерга тенгдир. Бир оила ҳисобига ер участкаси миқдори икки баравар кўпайди.

Шу вақт ичида шахсий томорқалар эҳтиёжлари учун жамоа хўжаликлари ва давлат хўжаликлари томонидан 28,4 минг бош қора мол, 23 минг бошдан кўпроқ чўчқа боласи, 157 минг бош қўй ва эчки, 7,3 миллионта парранда сотилди.

Чорва моллари ва паррандани боқиш учун аҳолига сотиш тартибида омухта ем, чигит шулхаси, хашак ва беда ажратилмоқда.

Шу йил ҳосилидан ҳар бир қишлоқ оиласига ўртача юз килограммдан, жами 220 минг тоннадан кўпроқ буғдой сотилди ва белгиланган топшириқ бажарилди.

Хуллас, республикада деҳқонлар ернинг ҳақиқий эгасига айланишлари, фақат ўзлари ва ўз оилалари учун озиқ-овқат етиштирибгина қолмасдан, ортиқча маҳсулотнинг бир қисмини қўрғонлар, шаҳарлар ва саноат марказлари аҳолисига сотишлари учун аниқ тадбирлар кўрилмоқда.

Қадрли деҳқонлар, биродарлар ва опа-сингиллар! Бу йил мамлакат кўпчилик минтақалари қишлоқ хўжалигида кескин вазият вужудга келди. Қурғоқчилик туфайли дон ва бошқа жуда зарур маҳсулотлар анча кам олиниши кутилмоқда.

Ҳозирнинг ўзидаёқ кўпгина дон етказиб берувчилар республикамиз олдидаги ўз шартномавий мажбуриятларини бажара олмаяптилар. Омухта ем ишлаб чиқариш анча камайиб кетди, чорвачилик комплекслари ва паррандачилик фабрикаларини ем-хашак билан таъминлаш кескин ёмонлашди.

Ана шу мураккаб вазиятда биз ер участкаларига эга бўлган сизларга, қадрли биродарлар, опа-сингиллар сизларга, қишлоқнинг барча аҳолисига мурожаат этиб, томорқа участкаларида дон етиштиришни кўпайтиришга даъват этамиз. Бунинг учун шарт-шароит мавжуд. Сизнинг қўлингизда катта бойлик — 500 минг гектардан кўпроқ суғориладиган ер, буғдой дони бор, ундан уруғлик сифатида фойдаланиш керак. Бу имкониятлардан моҳирона ишнинг кўзини билиб, оқилона фойдаланиш — дон тақчиллигини, демак нон ва ем-хашак тақчилигини камайтиришнинг муҳим шартидир.

Кўпгина деҳқонлар томорқа ерларида мўл дон ҳосили — ҳар гектардан 50 центнердан ортиқ дон олмоқдалар. Дон ўриб олинганидан кейин бу майдонлардан барча полиз ва ем-хашак экинлари экиш учун фойдаланилмоқда. Томорқа участкаларидан 2—3 марта ҳосил олиш ҳоллари кам эмас. Бир мавсумда бу аҳоли учун озиқ-овқат ва ҳайвонлар ҳамда парранда учун озуқа олишга яхши улуш бўлиб қўшилади.

Биз шахсий ёрдамчи хўжаликларнинг барча эгаларини 1—2 ҳафта ичида ер участкаларига кузги дон экинларини экиш учун қўлдан келган ҳамма ишларни қилишга чақирамиз.

Биз жамоа хўжаликлари ва давлат хўжаликлари раҳбарларига мурожаат қиламиз: ерга ишлов беришда, сара уруғлар, минерал ўғитлар ва бошқа зарур материалларни олишда шахсий ёрдамчи хўжаликларнинг эгаларига ҳар томонлама ёрдам берингиз. Зеро, хўжаликлардаги ижтимоий-иқтисодий вазият аввало ҳар бир колхозчи ва давлат хўжалиги ишчиси, қишлоқда яшовчи ҳар бир кишининг фаровонлигига боғлиқдир.

Қадрли деҳқонлар, шахсий ёрдамчи хўжалик эгалари! Сизлар вазиятни тўғри баҳолашингизга, ўз тажриба ва билимларингиздан фойдаланиб, томорқа участкаларида мўл дон ҳосили етиштиришингизга, республикамизда озиқ-овқат захираларини кафолатли тарзда тўлдириш учун замин яратишингизга шак-шубҳа қилмаймиз.

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ДЕҲҚОНЛАР ИТТИФОҚИ

ЎЗБЕКИСТОН ШАХСИЙ ЁРДАМЧИ ХЎЖАЛИК ЭГАЛАРИ УЮШМАСИ КЕНГАШИ

ТАШКИЛОТ КОМИТЕТИНИНГ МАЖЛИСИ

17 сентябрь куни Ўзбекистон Республикаси Президенти ҳузуридаги Вазирлар Маҳкамаси раисининг ўринбосари Б. С. Ҳамидов раислигида Ҳиндистон савдо кўргазмасини ўтказиш ташкилот комитетининг мажлиси бўлди.

Кўргазма Ўзбекистон Республикаси Президентининг Ҳиндистонга расмий ташрифи чоғида эришилган аҳдлашув ва Ҳиндистон савдо ярмаркалари бошқармаси билан Ўзбекистон Республикаси савдо-саноат палатаси ўртасида имзоланган баённомага мувофиқ ўтказилмоқда. Кўргазма 20 сентябрь куни Тошкентда республика Халқ Хўжалиги ютуқлари кўргазмасининг қурилиш бўлимида очилади.

(ЎзТАГ).

САЛ КАМ ИККИ ҲИССА

Йўл ёқасидаги маккажўхоризорларни кўрган кишининг кўзи қувнайди.

— Яхши парвариш қилишибди, азаматлар. 500—600 центнердан силос ҳосили олса бўлади,— деди йўловчилардан бири.

— Маккажўхоримисан маккажўхори бўлибди-да. Агар силосга ўрилса, гектаридан 700 центнердан кам кўкпоя чиқмайди,— деди унинг ҳамроҳи.

— Баҳслашиб нима қиласизлар! Жўжани кузда санайдилар. Ҳадемай ўрим бошланади. Ўримдан кейин кимнинг чамалашга моҳирлиги билинади-қолади,— деди учинчи киши. Шу билан йўловчилар жим қолишди. Машина эса йўлда давом этарди. Бу суҳбат бир ярим ойча муқаддам бўлиб ўтганди.

Яқинда яна ўша йўлдан ўтсак маккажўхори поялари ўриб олиниб бўлибди. Деҳқонлар оралиқ экин экиш тараддудида эканлар. Навоий номли жамоа хўжалиги иқтисодчиси Ражаб Абдусаматовдан йўл яқинидаги маккажўхоризорларнинг қанча ҳосил берганини сўрадик. Иқтисодчи шундай деди:

— Ўша сиз айтган майдон 10 гектарликдир. Уни Арабжон ва Илҳомжон Мансуровлар оилавий пудрат асосида парваришладилар. Шартнома асосида гектаридан 400 центнердан, жами 4 минг центнер силос ҳосили олиш режалаштирилган эди. Азаматлар чакки меҳнат қилишмабди. Жами олинган силос 750 тонна бўлди. Ҳосилдорлик 750 центнерданга тўғри келди. Пландан ташқари 350 тонна кўкпоя тайёрланди. Режа сал кам икки баравар ошириб бажарилди.

ЧОРВА ҚИШЛОВИГА ТАЙЁРМИСИЗ?

Дарҳақиқат, йил ўн икки ой қилинган сидқидил меҳнат самарасиз кетмайди. Миришкорлар етиштирган ҳосил ўз вақтида силосга бостирилди. Комбайнчи Тоҳир Абдуллаев ўримни уч кунда тугатди. Унга ҳар тоннаси учун 50 тийиндан жами 375 сўм иш ҳақи тўланди. Ҳайдовчилардан Турсунмурод Юнусов, Омон Маъқулбеков, Собир Нурушевлар эса ўрилган кўкпояларни пешма-пеш силос ўраларига ташиб бериб турдилар. Уларга ҳар бир тонна маҳсулотни ташигани учун 70 тийиндан ҳақ тўланди.

Биз пудратчи маккажўхорикорларнинг оладиган даромадлари билан қизиқдик. Р. Абдусаматов бир зумда ҳисоб-китоб қилиб келди. Режадаги ҳосилга, яъни 400 тоннага ҳар центнер учун 62 тийиндан, режадан ортиқча етиштирилган 350 тонна учун 1 сўм 64 тийиндан, ҳаммаси бўлиб 8220 сўм даромад қилинди. Шундан йил давомида улар аванс тариқасида 2397 сўм олишибди. Йил охирида бериладиган ҳақ эса 5823 сўм бўлади. Шундан механизаторларга 10 фоизи, яъни 822 сўм берилади. Демак, оилавий звено аъзоларига қоладигани 5001 сўм. Ҳалол меҳнат эвазига топилган пул баракали бўлади. Деҳқонларнинг ўзи шундай дейишмоқда.

Шу кунларда эса пудратчилар яна экин-тикин ишлари билан машғуллар. Ернинг умрини бекор ўтказиб бўлмайди. Кечки экинлар экиб, яна бир бор ҳосил йиғиштириб олишга нима етсин.

Ҳамроқул СУЛАЙМОНОВ,
Чиноз райони.

ШАРҚ БИРЖА ХАБАРНОМАСИ

ШБХ 1

Қобул УСМОНОВ;

БИЗ ҲАМКОРЛИК ҚИЛИШГА ТАКЛИФ ЭТАМИЗ

Ўзбекистонда «Тошкент» биржаси муваффақиятли иш бошлаган ва бошқа биржалар туғилаётган бугунги кунда, кўпчилик уларни бизнинг еримизда ўзгача ҳодиса юз бергандек тушунмоқда. Гўё биз Ғарбда — Венециягача ва Шарқда — Хитойнинг жанубий провинцияларигача қимматбаҳо мол-мулклар карвони билан қатнаган шарқ савдогарларининг қадимий удумларини эсдан чиқариб қўйгандек. Яъни пайдо бўлгандан буён фаолият кўрсатиб келган ёки ҳозир айтганимиздек доимо «халқаро ярмарка» ролини ўтаган Самарқанд Регистонидаги кўптилли оломон бозорини унутдик. Буларнинг ҳаммаси ўзимизда, Ўзбекистонда бўлган. Ва ниҳоят, Шарқ фақат курашган эмас, савдо билан ҳам шуғулланган. Бунинг ўтмиши узоқ. Балки узоққа бормай унинг энг яқин кунларини эслаб кўрайлик. 1908—1913 йиллардаги урушдан олдинги «беш йиллик»да мамлакатимизда 50 дан зиёд биржалар тузилган. Умуман юзга яқин бўлган. Уларнинг ичида Тошкент биржаси — энг уддабурони бўлган. Октябрь инқилоби ва гражданлар уруши албатта минтақалараро савдога путур етказди. Аммо 1922 йил эрта баҳоридаги Меҳнат ва Мудофаа Кенгашининг махсус қарорида биржалар тузиш кераклиги ҳақида гап борди. Унда таклиф ва талаблар муносабатини аниқлаш, товар айирбошлаш, шунингдек товар ва савдо муносабатларини енгиллаштириш ва тартибга солиш тўғрисида айтилди. Меҳнат ва Мудофаа Кенгаши шундай қарор қабул қилган экан, биз у вақтлардан узоққа кетиб қолдик, дейишга ҳаққимиз йўқ. Чунки: ўша талон ва карточкалар, товарлар кўплигидан дўконлар пештахтаси синиб кетяпти, деб ҳам айтолмаймиз. Агар 1922 йилда Тошкент биржаси Шарқ мамлакатларидаги етакчи биржалардан бўлган бўлса, нима учун биз асрлар давомида синалиб келган ўзимизнинг ишончли иқтисодий механизмимизга мурожаат қилмаяпмиз. Айниқса, маълумотларга кўра, жумҳурият Олий Кенгашининг навбатдаги сессиясида кўриладиган жумҳуриятдаги биржалар фаолияти тўғрисидаги Қонун лойиҳасига буни эҳтимол бемалол тақдим этиш етарлидир.

«Тошкент» биржаси ўзининг ўттизга яқин савдосини ўтказди. Товарлар савдосига тақдим этилган товарлар миллиард сўмликдан ошиб кетди. Жараён шуни тақозо этадики, доимо матбуот орқали биржа ишини ёритиш, унинг яширин мижозларига хабар бериб туриш керак. Буни сизга қўлингизда ушлаб турган «Тошкент» биржаси ва «Тошкент ҳақиқати» рўзномасининг биргаликдаги биринчи рақамли саҳифаси янада кенгроқ тушунтириб беради.

Бугун ўқувчиларга Ўзбекистон жумҳурияти акционерлик уюшмаси «Тошкент» Биржаси бошқарувининг раиси Қобул Аҳмедович Усмонов табрик билан мурожаат қилади:

— Мен бугун минтақа, жумҳурият, ҳар бир оиланинг иқтисодий аҳволини ўзгартирадиган восита сифатида биржага катта қизиқиш билан қараётган ҳамма кишиларни қутлайман. Мустақил Ўзбекистон давлат сифатида ҳаётимизни янада яхшилашни ўзининг муҳим мақсадларидан бири эканлигини кўриб турибди. Бу жараёнда биз кўникиб кетган хўжалик алоқалари бузилган ва ишламаётган буйруқбозлик тизими ҳар томонлама ўз имкониятларини йўқотган бир пайтда нормал механизмни ишга солиш керак. Бу механизмнинг узатма камарларидан бири бир томонда айланиб ётибди, бунга «Биржа» деб ёзиб қўйилган. Бунингсиз бозорнинг бўлиши мумкин эмас.

Бугун Ўзбекистон жумҳурият «Тошкент» универсал товар-жамғарма Биржаси — Ўрта Осиёдаги энг йирик биржадир. Олдинга қараб интилишимизнинг боиси шундаки; ишимизга қудратли маънавий ресурсларни сарфлаганмиз. Биз миллий тижорат дорилфунунини ёрдамга чорлаганмиз. Биз жумҳуриятимиз равнақи учун ўзининг бор талантини ишга соладиган ғайратли ёшларга ўрин берганмиз. Бугун биз истиқболли ҳисобда ишлаяпмиз, мустақил жумҳурият иқтисодиётини кўтаришни ва унинг аҳолиси фаровон ҳаёт кечиришини ўзининг мақсади деб билган ҳаммага ҳамкорлик қилишни таклиф этамиз.

Бу мақсадларни амалга оширишда биз учун энг муҳими матбуот билан алоқада бўлиш керак. «Тошкент» биржаси ҳақида қисқача ҳикоя қилиб беришим учун «Шарқ биржа хабарномаси»нинг биринчи сонида имкон берилди.

Биз масъулияти чекланган уюшма сифатида иш бошладик. Бир ҳафта олдин бизнинг муассисларимиз — етакчи вазирликлар, концернлар, жумҳурият идоралари бир тўхтамга келишди. Энди акционерлик уюшмаси бўлиш учун биз етарли тажрибага эга бўлдик ва таъсис кенгашимиз қайта ташкил этиш тўғрисида қарор қабул қилди. Ўзбекистон акционерлик уюшмаси — «Тошкент» универсал товар-жамғарма биржаси — ишимиздаги янги босқичдир. Кўпчилик корхоналар ва шунингдек хусусий шахслар биржа ишида қатнашиб, унинг акцияларини сотиб олиш имкониятига эга бўлдилар. Бу акциялар албатта сизга даромад келтиради.

Август ойида бизнинг биржамиз қимматли қоғозларни сотди. Йил сўнгида эса интеллектуал мулкчилик, фракт операцияси (товарни биржойдан бошқа жойга ташиб келтириш)га ўтишни режалаштирганмиз. Айнан шу ерда пахтамизни сотишни таклиф қилдик. Бунинг сабаби ўтган йилги пахта ярмаркасида дунё нархига яқинлашишга ҳаракат қилдик. Бошқа жумҳуриятдан келган харидорлар ҳайрон бўлдилар. Чунки улар ўн йиллар давомида Ўзбекистондан арзимаган пулга қимматбаҳо хом ашёмизни сотиб олишга ўрганиб қолгандилар. Агар биз биржада харидорларимизга дунёдаги бошқа биржаларнинг пахта котировкаси (биржа нархи)ни кўрсатсак саволга ўрин қолмайди ва ҳайрон ҳам бўлишмайди. Шунда биз зарарига сотишни бас қиламиз.

Бундан ташқари биз хайрли ишларни амалга оширишни мўлжаллаганмиз: санъат арбоблари учун ҳомийлик қилишимиз мумкин, қатор кўргазма ва ярмаркалар ташкил қиламиз. Ахир «Тошкент» Биржаси халқнинг манфаатини биринчи навбатда инобатга олади. Шунинг учун ҳам сизларни бу ишда биз билан ҳамкорлик қилишга таклиф этамиз.

«ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ» МУШТАРИЙЛАРИ ДИҚҚАТИГА!

Кеча «Тошкент ҳақиқати» муҳарририяти меҳнат жамоасининг умумий йиғилиши бўлди. Унда Ўзбекистон Компартияси фавқулодда XXIII қурултойида қабул қилинган ҳужжатлар ҳамда матбуот ҳақидаги Қонун руҳидан келиб чиқиб ва халқ депутатлари Тошкент вилоят Кенгаши Раёсатининг шу йил 16 сентябрдаги қарори асосида рўзнома мақоми ва унинг муассисларини ўзгартиришга қарор қилинди.

Бундан буён халқ депутатлари Тошкент вилояти Кенгаши ва «Тошкент ҳақиқати» журналистлари жамоаси рўзноманинг муассисларидир. «Тошкент ҳақиқати» вилоят ижтимоий-сиёсий рўзномаси сифатида нашр этилади. Бу ҳол журналистлар жамоасининг ижодий мустақиллигини таъминлаб, вилоятимиздаги аҳолининг ҳамма табақалари ва турли ташкилот ҳамда муассасалар ҳаётини кенг, холис ва ҳаққоний ёритиш имконини беради.

МУСТАҚИЛЛИККА ШУКРОНА

«Ўзбекистон Республикасининг давлат мустақиллиги асослари тўғрисида»ги Қонуннинг 13-моддасида айтилишича, Ўзбекистон Республикаси чет давлатлар билан дипломатик, консуллик, савдо алоқалари ва бошқа алоқалар ўрнатади, улар билан мухтор вакиллар айирбошлайди, халқаро шартномалар тузади, халқаро ташкилотларнинг аъзоси бўлиши мумкин. Халқимиздан чиққан тижорат аҳлининг уддабуронлиги, уларнинг дўконлари, савдо расталари, маълум ва машҳур бўлган. «Ипак йўли»нинг минглаб чақирим масофаси юртимиздан ўтганлиги бежиз эмас. Тижорат аҳлимизнинг Санкт-Петербургу Парижда, Қоҳираю Румда ўз савдо дўконлари бор эди. Усталаримиз, ҳунармандларимиз довруғи оламни тутганди. Қадимий яхши анъаналаримиз билан замонавий фан, замонавий иқтисодий қонунлар, халқаро бозор йўл-йўриқларини уйғунлаштириб, ўзимизнинг ишбилармон, зукко, эл-юртга ён босадиган, қайишадиган кишиларимизни зудлик билан тайёрлашимиз керак. Улар 3—4 та хорижий тилни ўз она тилидек билишлари, замонавий компьютерлар билан тиллаша олишлари, чуқур билимга эга бўлишлари зарур. Энди мустақилмиз. Иқтидорли ёшларимизни илм-фан, тижорат, маданиятнинг зарур йўналишлари бўйича ривожланган хорижий мамлакатларга юбориб, ўқита оламиз. Дастлабки ўн қалдирғочимиз АҚШда таҳсил оляпти.

Хорижий мамлакатларга пахта, газ, ипак, қоракўл, мармар, олтину кумуш, турли нодир ва рангли металлар керак. Булар эса бизда бисёр. Бойликларимизни сув текинга сотишга, талон-тарож қилинишига чек қўйиш вақти аллақачон етди. Миллий мулкимизни кўз қорачиғидек асраб, улардан оқилона, халқимиз манфаати йўлида фойдаланишимиз лозим. Тежаб-тергаб, жой-жойига қўйиб сарфлаш ҳам санъат, катта ва чуқур билимни талаб қилади.

«Ўзбекистон Республикасининг давлат мустақиллиги асослари тўғрисида»ги Қонуннинг 10-моддасида Ўзбекистон Республикаси ўз олтин захирасини яратади, дейилган. Чунки мустақиллик моддий жиҳатдан таъминлангандагина мустаҳкамланади. Олмалиқ кон-металлургия комбинатида чиқарилаётган олтин ва кумуш Республикамиз тасарруфига ўтиши айтилди. Жуда маъқул гап!

Мустақилликни бирлик, ўзаро дўстлик, қардошларча ҳамкорликкина мустаҳкамлайди.

Жамила МИРЗААҲМЕДОВА,
Тошкент шаҳридаги 46-мактаб тарих муаллимаси.

ҚОНУН ВА МУСТАҚИЛЛИК

Биз ҳуқуқий давлат сари йўлни эълон қилдик. Бу йўналишда дастлабки синов қадамларинигина қўймоқдамиз. Республика ҳаёт фаолиятининг турли соҳаларини тартибга солиб турувчи бир қанча муҳим ҳуқуқий ҳужжатлар қабул қилинди. Улар орасида «Ўзбекистон республикасининг давлат мустақиллиги асослари тўғрисида»ги Ўзбекистон Республикасининг Қонуни алоҳида ўрин тутади. Шу муносабат билан ҳуқуқшунос олим сифатида ўз фикрларим билан ўртоқлашмоқчиман.

БУНДАЙ ҚОНУН НИМА УЧУН КЕРАК?

19—21 августда мамлакатда ғайриконституциявий тўнтариш қилинди. Унинг ташкилотчилари қайта қуриш барбод бўлганлигини юзсизларча эълон қилиб, мамлакатда тоталитаризм, маъмурий-буйруқбозлик тизимини қайта тиклаш, мамлакат халқларини демократик ютуқлардан маҳрум этишни ўз олдиларига мақсад қилиб қўйгандилар. Фитнанинг мамлакат халқлари миллий қадр-қимматига қарши, республикалар мустақиллигига қарши, бошқарувнинг ўта марказлашган, унитар тизимини тиклашга йўналтирилганлигини алоҳида таъкидлаб ўтиш лозим. Бахтимизга, фитна барбод бўлди. Ҳақиқатда, кейинги олти йил ичида халқ ўзгариб кетди. Фитна ҳаммани синовдан ўтказди, ўз виждони олдида жавоб беришга мажбур этди. Ўтган ҳамма воқеалар республика мустақиллигини янада мустаҳкамлаш тўғрисида жуда жиддий равишда қайғуриш лозимлигини кўрсатмоқда, чунки республикамизнинг асосий демократик ютуқларидан бири, айни унинг суверенитети авантюрачиларнинг Марказда ёки жойларда ўтказиладиган ғайриконституциявий, масъулиятсиз хатти-ҳаракатлари натижасида оғир синовларга дуч келмасдан қолмайди. Республика мустақиллиги тушунчасини аниқ ҳуқуқий мазмун билан тўлдириш, уни ҳар хил тасодифлар ва кутилмаган ҳодисалардан ишончли ҳимоя қилиш керак эди. Воқеаларнинг бутун бориши Ўзбекистоннинг тўла давлат мустақиллигига кафолат берувчи махсус Қонун қабул қилиниши зарурлигини тақозо этарди.

Фитна республика мустақиллигини ҳуқуқий ҳимоя қилишни ўзига хос тезлатгичига айландики, бу тўнтаришдан ўз-ўзидан келиб чиққан биринчи хулоса бўлди. Агар бир-бир ярим йил бурун Марказда республикаларни мустақилликка, «суверенвозлик»ка интилишда айблаган бўлсалар, СССР халқ депутатларининг кейинги навбатдан ташқари бешинчи съезди уларнинг чинакам давлат мустақиллигига бўлган барча қонуний даъволарини тўлалигича тан олди.

Ўзбекистон давлат мустақиллигининг асослари тўғрисидаги Қонун фақатгина кейинги ойлардаги воқеалар натижаси бўлди, деб ўйламаслик керак. Асло бундай эмас. Ўтган йил июнь ойидаёқ республика Олий Кенгаши мустақиллик тўғрисидаги Декларацияни қабул қилганлигини эслайлик. Ана шундан сўнг бир қатор қонун актлари қабул қилинди, улар республика мустақиллигининг ҳуқуқий асосини ташкил этди. Ташқи иқтисодий фаолият, чет эл инвестициялари тўғрисидаги Қонунни, Ўзбекистон Президентининг бошқарувнинг давлат органлари тизимини барпо этишга, мустақил Ўзбекистон давлатининг ҳам ички, ҳам ташқи сиёсатини мустақил юритишни таъминловчи Фармонларини айтиш мумкин. Булар давлат мустақиллигига қаратилган ҳуқуқий қадамларнинг айримларидир, холос.

ҚОНУН ВА УНИНГ АСОСИЙ ТУШУНЧАЛАРИ

Қонуннинг номидан бошлайлик. У «Ўзбекистон республикасининг давлат мустақиллиги асослари тўғрисида» деб аталади. Биргина Қонун билан мустақилликка эришиш, бунинг устига уни ҳуқуқий жиҳатдан таъминлаш мумкин эмас, бу ерда бир-бири билан боғлиқ бутун бир қонунлар мажмуи керак. Мустақиллик, суверенитет тушунчасининг ўзи кўп қирралидир. Суверенитетнинг бир неча жиҳатлари бор. Бу аввало халқ суверенитетидир. Бу миллатларнинг ўз ҳуқуқини ўзи белгилашидан иборат. Бу ниҳоят давлат суверенитети, давлат мустақиллигидир. Айтиб ўтилган тушунчалар қанчалик бир-бирига яқин, бир-бири билан ўзаро боғланган бўлмасин, уларнинг ҳар бири муаммоларнинг муайян жиҳатини таъкидлаб, олдинги планга суради.

Шу муносабат билан мустақиллик тўғрисидаги тасаввурни давлатга, миллатларга, халққа бир хилда тааллуқли бўлган ягона тушунча сифатида асослаб берадиган муаллифлар билан келишиб бўлмайди. Ҳақиқатда, халқ мустақиллиги ва миллий мустақиллик турли тушунчалардир, лекин бу тушунчаларнинг бир-бирига алоқадор шакллари, муайян нуқталари бор. Бу тушунчалар орасида халқ мустақиллиги бошланғич ҳисобланади. Миллий мустақилликка миллатга ҳамма вақт хос бўлган ҳислат сифатида ёндошмаслик керак, балки аксинча уни миллатнинг тенгҳуқуқлилиги сифатида қараш керак. Кези келганда шуни айтиш керакки, халқаро ҳуқуқда «миллатнинг ўз ҳуқуқини ўзи белгилаш» йўқ, фақатгина «халқ»нинг ана шундай ҳуқуқи бор (БМТ Уставининг 1-моддаси).

Давлат мустақиллиги — бу давлат ҳокимиятининг устунлиги ва мустақиллигидир. У давлатнинг ҳам мамлакат ичидаги, ҳам ундан ташқаридаги фаолияти орқали амалга оширилади. Давлат суверенитетининг бу икки томони, яъни давлат ҳокимиятининг мамлакат ичкарисида устунлиги ва унинг бошқа давлатларнинг суверен ҳуқуқлари ҳамда халқаро ҳуқуқнинг ҳамма эътироф этган нормаларига риоя этиш билан ташқаридаги мустақиллиги ягона ва ажралмасдир. Давлат суверенитети кенгайтирилиши ҳам, қисқартирилиши ҳам мумкин эмас, чунки унга умуман бевосита сон ўлчовларини қўллаб бўлмайди.

Кейинги вақтда сиёсий иборага «сиёсий суверенитет» ва «иқтисодий суверенитет» деган тушунчалар кенг кириб келди. Бунда республикаларнинг иқтисодий суверенитети деганда, халқнинг ўз миллий бойлигини эркин тасарруф этиш, эркин иқтисодий ва ижтимоий тараққиёт мақсадларида ўз табиий ресурсларидан фойдаланиш усулларини эркин белгилаш тушунилади. Бу ўз табиий-ресурслари устидан мутлақ назоратни амалга оширишни ва миллий иқтисодиётнинг ҳамма соҳаларида ҳар қандай корхона фаолиятига ўз ички юрисдикциясини ёйишни билдиради.

Республиканинг сиёсий суверенитети республика халқининг эркин ҳохиш-иродасини ифода этади. «Халқ» тушунчасига, табиийки, миллатидан қатъий назар мазкур республиканинг барча фуқаролари киради. Равшанки, бу кўпмиллатли оилада республикага ном берган миллат ҳал қилувчи мавқега эга бўлиши керак. Шуни ҳам айтиш керакки, кўпинча «сиёсий» ва «давлат» суверенитетлари тушунчаси худди синонимлар тарзида ишлатилади.

ҚОНУННИНГ УМУМИЙ ТАВСИФИ

Қонун Ўзбекистон республикаси мустақиллигининг ишончли ҳуқуқий асоси бўлиб қолди ва уни ҳар хил тажовузлардан сақлашни кафолатлайди. Фитна республика Конституцияси, унинг қонунларининг заифлигини кўрсатди. Фитна қатнашчилари бир йўла республикалар мустақиллигига барҳам бериш, Иттифоқ қонунлари устунлигини белгилаб қўйишга уриндилар. Буларнинг ҳаммаси республиканинг янги Конституциясини қабул қилиш зарурлигини қатъий тақозо этмоқда. Мазкур Қонун ўтиш даври учун ўзига хос муваққат Конституция ҳисобланади. Унда суверен, мустақил демократик давлат сифатида бўлажак Ўзбекистоннинг асосий белгилари ўз аксини топган. Қонун унчалик катта эмас. Бор-йўғи 17 та моддадан иборат. Мантиқан пухта ёзилган, қатъий ҳуқуқий, аниқ тили билан ажралиб туради. Қонуннинг номида **асослари** деган сўз бор. Бу билан қонун чиқарувчи бу йўналишдаги иш давом этаётганлигини таъкидламоқда.

Республика номининг ўзгарганлиги ҳам янгилик ҳисобланади. Олий Кенгашнинг «Ўзбекистон республикасининг давлат мустақиллигини эълон қилиш тўғрисида»ги қарорида: — «Республика бундан буён ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ деб аталсин» дейилади.

Бунинг устига ана шу қарорда тегишли давлат идораларига республиканинг мустақиллигини ҳуқуқий жиҳатдан таъминлашга қаратилган қонунлар лойиҳалари устидаги ишларни тезлаштириш вазифаси топширилади. Бу республиканинг амалдаги Конституциясига ўзгартиришлар ва қўшимчалар киритиш тўғрисидаги таклифлар тайёрлашни ҳам назарда тутади.

Ўзбекистон ССРнинг мустақиллиги тўғрисидаги Декларация ва Ўзбекистон республикасининг давлат мустақиллиги тўғрисидаги Баёнотга асосланиб Қонун қабул қилинди. Қонуннинг 1-моддаси мустақил демократик давлат сифатида Ўзбекистон республикасига асосий таъриф беради. Давлатда ҳокимият ё бевосита республика халқининг ўзи томонидан, ёхуд ваколатли идоралар тизими орқали амалга оширилади. Ўзбекистон халқи давлат ҳокимиятининг бирдан-бир соҳиби ҳисобланади. Ўзбекистон республикаси мустақил давлат сифатида ўзининг бутун ҳудудида тўла давлат ҳокимиятига эгадир. Ўзбекистон республикаси ўзининг миллий-давлат ва маъмурий-ҳудудий тузилишини, ҳокимият ва бошқарув идоралари тизимини мустақил белгилайди. Бунда Ўзбекистоннинг чегараси ва ҳудуди даҳлсиз ва бўлинмас бўлиб, унинг халқи ўз хоҳиш-иродасини эркин билдирмасдан туриб ўзгартирилиши мумкин эмас.

Ҳар қандай давлатда ўз қонунларининг устунлиги энг муҳим белги ҳисобланади. Қонуннинг 5-моддасида Конституция ва Қонунларнинг устунлиги белгилаб қўйилган. Улар республиканинг қонун чиқариш, ижро ва суд идоралари фаолиятига нисбатан ҳуқуқий асосни ташкил этади.

Давлат ҳудудининг яхлитлиги ва мустақиллиги мудофаа ишлари вазирлигини тузиш, Миллий гвардия ва ноҳарбий (муқобил) хизмат ташкил этиш ҳуқуқи билан таъминланади. Ўзбекистон республика ҳудудида СССР Қуролли кучларини шакллантириш ва уларга раҳбарлик қилиш масалаларида ҳарбий сиёсатни амалга ошириш ҳуқуқига эга. Бу 6-модда ана шу йўналишда Ўзбекистон Президенти илгари қабул қилган Фармонларни ривожлантиради ва уларга аниқлик киритади. Биз четдан бўладиган ҳар қандай аралашувларга зарба беришга тайёр туришимиз, шунингдек тинчлик, барқарорлик ва ижтимоий тартиб сақланиши учун шай бўлишимиз керак.

Агар 1—7 моддалар давлат мустақиллигининг сиёсий тавсифига бағишланган бўлса, 7—13 моддалар Ўзбекистон мустақиллигининг иқтисодий томонини очиб беради. Ўзбекистон республикаси давлат мустақиллигининг моддий асоси унинг мулкидир. Ана шу мулкнинг объектлари ва турли кўринишлари Қонуннинг 7 ва 8-моддаларида кўрсатилган. Ҳозирги вақтда бозор муносабатларига ўтиш шароитида бутун мамлакат бўйлаб мулкни давлат тасарруфидан чиқариш ва хусусийлаштириш юз бермоқда. Лекин бу жараён Ўзбекистонда фақат республика қонунларида назарда тутилган шартлар ва тартибда юз бериши керак. Бу Ўзбекистон иқтисодий мустақиллиги ҳуқуқий кафолатларидан биридир. Бу шунингдек, республика ҳудудида олтин, бошқа қимматбаҳо металлар ва тошларни қазиб чиқариш, қайта ишлаш ва сақлашга ҳам тааллуқлидир. Ўзбекистон ўз олтин заҳирасини яратмоқда. Ана шундай бўлгандан сўнг у ўзининг пул бирлиги — миллий валютасини жорий этишга ҳақлидир. Бу молия, банк ва кредит сиёсатини мустақил олиб боришни таъминлайди.

Фуқаролик ва республика рамзлари давлат мустақиллигининг муҳим белгилари ҳисобланади. Фуқаролик — бу давлат ва шахснинг ўзаро боғлиқлигидир. Ўзбекистон ҳудудида инсон ҳуқуқлари умумий Декларацияси нормалари ва талабларига тўла мувофиқ ҳолда Ўзбекистон республикаси фуқаролиги жорий этилади. Инсон ҳуқуқлари умумий Декларацияси БМТ томонидан 1948 йил 10 декабрда қабул қилинган эди.

Қонунда Ўзбекистоннинг барча фуқаролари тенгҳуқуқлилиги қоидаси эълон қилинади ва улар республика Конституцияси ҳамда унинг Қонунлари ҳимоясида бўладилар. Қонуннинг бу 15-моддаси мазкур Қонун ҳақиқатан конституциявий аҳамиятга эга эканлигини кўрсатувчи мисоллардан биридир. Бу Қонуннинг 16-моддаси билан ҳам тасдиқланади. Бу моддада республика ўз тараққиёт йўлини, ўз номини аниқлаши, ўз давлат рамзларини: герби, байроғи, мадҳиясини таъсис этиши ҳуқуқи белгилаб қўйилган. Ўзбекистон республикаси давлат тилини белгилашни ҳам рамзлар қаторига киритамиз. Давлат мустақиллиги рамзлари муқаддасдир ва уларни ҳар қандай таҳқирлаш Қонун билан жазоланади.

Мустақил Ўзбекистон таркибига Қорақалпоғистон республикаси киради. Бунда Ўзбекистон республикаси Қорақалпоғистоннинг ҳудудий бутунлигини ва мустақиллигини эътироф этади. Улар ўртасидаги ўзаро муносабатлар тенгҳуқуқлилик асосида, улар ўртасидаги икки томонлама шартномалар ва битимлар воситасида қурилади.

Қонун Ўзбекистоннинг ташқи мустақиллигига ҳам катта аҳамият беради. Бу ташқи сиёсий ва ташқи иқтисодий фаолиятни мустақил юритишни билдиради. 13 ва 14-моддалар худди ана шу масалаларга бағишланган.

АЙРИМ ЯКУНИЙ ФИКРЛАР...

Давлат мустақиллигининг эълон қилиниши билан реал мустақилликка эришиш бир хил нарса эмас. Улар ўртасида жуда катта масофа бор. Мустақилликни эълон қилиш осон, лекин унга эришиш жуда қийин. Мустақиллик ниҳоятда улкан масъулиятни ҳам билдиради. Ўзбекистоннинг ҳар бир аҳолиси Қонун ғояларини онгидан ўтказиб, «Бу конституциявий ҳужжатни амалга ошириш, унинг қоидаларини рўёбга чиқариш учун мен нима қилишим мумкин, деган саволга жавоб бериши керак. Ҳар ким ўз ўрнида давлат мустақиллиги асослари тўғрисидаги республика Қонуни талабларини амалга оширмоғи, ҳаётга жорий этмоғи керак. Суверен, мустақил, демократик давлатнинг тўлаҳуқуқли фуқароси бўлиш катта шараф бўлиши билан бирга, юксак масъулиятни ҳам билдиради.

А. САИДОВ,
Ўзбекистон Фанлар академияси фалсафа ва ҳуқуқ илмгоҳининг директори, ҳуқуқшунослик фанлари доктори.

ХУЛОСА ЧИҚАРИБ

ЯНГИЙЎЛ ноҳиясидаги «Ленинизм» жамоа хўжалиги чорвадорлари ўтган йилги қишлов мавсумида озуқадан бироз қийналган эдилар.

Улар бундан тўғри хулоса чиқарган ҳолда бу йил ем-хашак жамғаришга катта эътибор бермоқдалар.

Хўжалик чорвадорлари мавсумда 2900 тонна дағал хашак тайёрлашни режалаштирган эдилар. Бугунги кунга келиб улар жамғарган озуқа 3000 тоннадан ошиб кетди. Албатта бунда чорвадорлар озуқа экиладиган майдонларни ижарачиларга бўлиб берганликлари яхши самара берди.

Бунинг яна бир фойдали томони оилавий пудратчиларнинг оладиган даромадлари ортди, қишлов учун ишончли озуқа базаси яратилмоқда.

Р. ШОЖАЛИЛОВ.

КАСБИНИ ЭЪЗОЗЛАГАН КАМ БЎЛМАЙДИ

ЛАТИФЖОН ўрта мактабни тугатгач иккиланиб ўтирмади, дадаси Жуманазар аканинг маслаҳати билан 16-автобазага ишга кирди. Дастлабки кунлариданоқ тузатиш, созлаш ишларини ўргана бошлади. Сўнгра автобазада очилган машина ҳайдовчилари курсига ўқишга кириб, ҳайдовчилик гувоҳномасин олди. Юк машинасида қурилишлар ҳамда саноат корхоналарига керакли материалларни етказиб беришдаги намунали ишлари учун Латифжон маъмурият томонидан бир неча бор раҳматномалар, совғалар билан тақдирланди. Армия хизматини муваффақиятли тугатиб, яна қадрдон бўлиб қолган автобазага қайтиб келди. Ўша йиллари «Колхида» прицепли юк машинаси билан пахта тозалаш заводи маҳсулотларини буюртмачиларга узлуксиз етказиб беришда Латифжон ҳамкасбларига намуна кўрсатиб меҳнат қилди. Лекин ҳаётда шароитдан келиб чиқиб турли ўзгаришлар бўлар экан.

Чамаси олти йиллар муқаддам Латифжон янги касбнинг бошини тутди. Ўшанда ён қўшниси узоқ йиллардан бери қурилишда сувоқчилар бригадаси бошлиғи бўлиб ишлаб келаётган Тилавхон ака Акромов у билан суҳбатлашганида «шофёрлик ҳам яхши ҳунар, бироқ қурилишда кўпроқ фойда келтиришинг мумкин, тағин ўзинг бир ўйлаб кўр» — дея маслаҳатомуз, йигит юрагига гап солиб кўрди. Шу-шу бўлди-ю, Латифжон хаёлини уста сувоқчи айтган гаплар чулғаб олди. Ниҳоят у бир қарорга келиб қўшнисиникига чиқди.

— Ҳар ҳолда қурилишда ишласам ҳовли ишларига қарашишимга вақт топа олардим, ҳозир эса эртадан кечгача машинадаман, — деди-ю, эртагаёқ автобаза билан ҳисоб-китоб қилишим керак, деган қарорга келди.

Ҳужжатларини расмийлаштирган Латифжон «Ўзбекметаллургстрой» трестига қарашли 2-қурилиш-монтаж бошқармасининг сувоқчилар бригадасига, яқинда 62 йиллигини нишонлаган Жўрабой акага шогирд бўлиб ишга кирди. Кўп ўтмай меҳнатсевар, ўзига талабчан, бино деворларини сувоқ қилиш сир-асрорларини тез орада ўрганиб олган Латифжонни мустақил ишлашга тавсия қилишди. Мана олти йилдирки, Латифжон Ҳомидов сувоқчилик касбини ардоқлаб ҳамшаҳарларимизни уй-жой билан таъминлашда кўпчилик қурувчилар сафида ўзининг муносиб улушини қўшиб келмоқда. Бошқарма маъмурияти самарали меҳнатда яхши кўрсаткичларни қўлга киритаётган ёш сувоқчини бригада бошлиғи лавозимига муносиб кўрди.

ШУ КУННИНГ ИЛҒОРЛАРИ

Латифжон бошлиқ сувоқчилар жамоаси 13—14-даҳада қурилган уй-жой биноларини, 5-ўрта мактаб ҳамда ЭПЭК (электрда пўлат эритиш комплекси)нинг янги биноларини сифатли қилиб сувоқдан чиқарди.

Саккиз кишилик жамоадан иборат сувоқчилар бир-бирлари билан аҳиллик ва ҳамжиҳатлик ила иш юритмоқдалар. Бригадада турли миллат вакиллари ёнма-ён туриб сидқидилдан бунёдкорлик ишларини олиб бормоқдалар. Тожиддин Иброҳимов, Таня Пан, Наташа Елькина каби сувоқчилар кунлик топшириқларини доимо ортиғи билан адо этмоқдалар. Жонкуяр сувоқчилар яқинда 81-даҳада 48 оилага мўлжалланган автобус-такси машиналари саройи жамоаси учун қурилган кўпқаватли уйни сифатли қилиб сувоқдан чиқардилар. Бинонинг олд ва орқа кўриниши сувоғини пешқадамлар белгиланган муддатдан 4 кун илгари, яъни қурувчилар кунига туғалладилар.

Ўрта бўйли, қотмадан келган, бир қўлида андава, иккинчисида эса қоришма тўлдирилган пақир кўтарган Латифжонни қурилиш майдончасида учратдик.

— Сиз бригада бошлиғи ҳам бошқалардек сувоқ қилар экан-да, деб ҳайрон бўлаяпсиз шекилли, — дея ўзи гап бошлади Л. Ҳомидов. — Тўғри, мен ҳам жамоа қаторида сувоқчилик қиламан. Биз учун энг муҳими ишимизнинг иложи борича тез юришиб кетишидир. Ахир, оладиган маошимиз бажараётган ишларимизга қараб тўланади-да. Шунинг учун ҳам ўтган ойда ишчиларимиз 500—600 сўмдан маош олишди.

...Тўрт фарзанднинг отаси, тотув оиланинг бошлиғи илғор қурувчи Латифжоннинг юзида пайдо бўлган мамнунликдан бугунги иш яна ҳам унумли бўлишини уқиб олиш қийин эмасди. Ҳалол меҳнат касбга меҳр кишига бахт келтиради. Латифжон ҳам ҳамшаҳарларимизнинг уй-жойга бўлган эҳтиёжини қондириш йўлида фаоллик кўрсатиб, ҳурмат-иззатга, обрў-эътиборга эришаётганлардан.

А. АШУРОВ,
А. БОБОНАЗАРОВ.
Бекобод шаҳри.

*

Тошкентдаги «Зенит» заводининг халқ истеъмоли моллари ишлаб чиқариш цехида бир қатор ёшлар рўзғорбоп радиоэлектроника буюмлари тайёрлайдилар. Жумладан, телевизорларни масофадан туриб бошқариш қурилмаси, автомашиналарни қўриқловчи, радиофонарлар харидорлар орасида шуҳрат қозонган.

СУРАТДА: мазкур цехнинг радиомонтажчиси Дилмурод Файзиев иш устида.

Суратчи Д. АҲМЕДОВ.

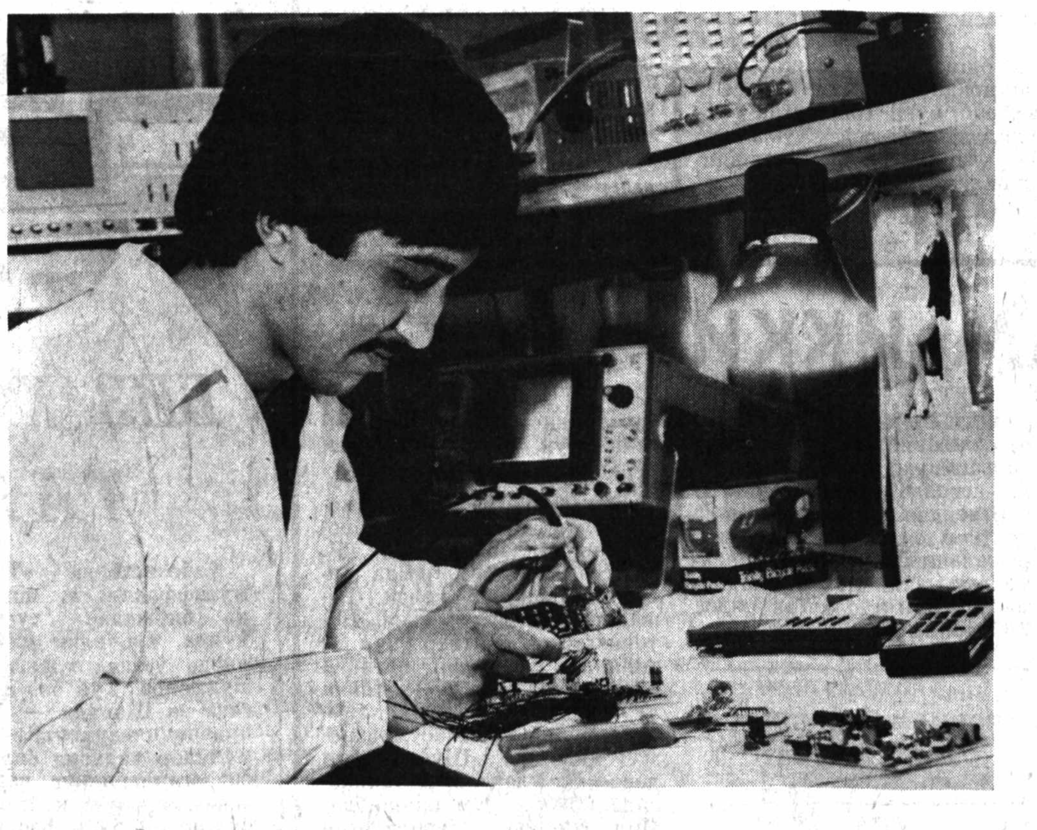

САВОЛЛАРИНГИЗГА ЖАВОБ БЕРАМИЗ

САВОЛЛАРИНГИЗГА ҲУҚУҚШУНОС
А. ҲАСАНОВ
жавоб беради

САВОЛ: мени иш жараёнида йўл қўйган хатоларим учун бўшатишди. Ўзим директорлик лавозимида ишлаб келар эдим. Айтинг-чи, ишга тикланиш мақсадида (айбим йўқлигини исбот қилиш учун) юқори ташкилотга мурожаат қилишим керакми ёки судгами?

С. АХРОРОВ,
Тошкент шаҳри.

ЖАВОБ: амалдаги Қонунга кўра халқ хўжалигининг барча соҳаларидаги ишчи-хизматчилар учун меҳнат низоларини ҳал қилишнинг якка тартиби мавжуд: барча туркумдаги меҳнаткашларга суд ҳимояси ҳуқуқи берилади. Эндиликда қонунчилик меҳнат шартномасининг бекор бўлиши сабабларидан қатъий назар, иш жойига тиклаш ҳақидаги баҳсли масалаларни халқ суди кўради. Чунки янги қонун билан мансабдор шахсларнинг меҳнатга оид келишмовчиликларини юқори раҳбар органлар томонидан кўриб чиқиш тартиби тугатилган.

Демак, сиз ҳам халқ судига мурожаат қилишингиз мумкин.

* * *

САВОЛ: спиртли ичимлик ичиш натижасида меҳнатга лаёқатсиз бўлиб қолгани учун нафақа тўлаш тартиби қандай?

С. АЛИЕВ,
Ангрен шаҳри.

ЖАВОБ: амал қилиб келаётган тегишли қонунга кўра ичкиликбозлик оқибатида ёки мастлик туфайли (бирор жароҳат олса, ичкилик психозига учраса ва ҳоказо) меҳнат лаёқатини вақтинча йўқотганларга амбулатория ёки стационар шароитда даволанганлиги учун касаллик варақаси берилмайди. Шунингдек вақтинча ишга лаёқатсизлиги учун нафақа ҳам тўланмайди. Бундай ҳолларда қонунга кўра касаллик варақаси ўрнига далолатнома (справка) берилади. Агар бу ҳужжатга биноан ишдан озод қилинган бўлса-ю, лекин шу даврда бирон-бир оғирроқ касалликка чалиниб қолса, 11 кун ўтганидан кейингина касаллик варақаси очилиши ва меҳнатга лаёқатсизлиги учун нафақа тўланиши мукмин.

* * *

САВОЛ: эр-хотин турмушлари мобайнида 2 фарзандлик бўлганлар. Лекин муросалари келишмай ажрашиб кетишди. Агар улар ЗАГС рўйхатидан ўтмасдан турмуш қилган бўлсалар болаларнинг отасидан нафақа ундириш мумкинми?

Ю. ИБРОҲИМОВ,
Тўйтепа шаҳри.

ЖАВОБ: агар отаси ўз ихтиёри билан болаларга моддий ёрдам кўрсатмаётган бўлса, у ҳолда боланинг онаси район (шаҳар) халқ судига мурожаат қилиб, унинг собиқ эри болаларнинг отаси деб ҳисобланиши ва нафақа ундириш ҳақида даъво аризасини бериши керак. Бундай ариза икки нусхада ёзилиб унда жавобгар билан қанча вақт бирга яшашганлиги ва бошқа асослар кўрсатилиши лозим. Аризага илова сифатида даъвогар турар жойидан далолатнома, болаларнинг туғилганлиги ҳақидаги гувоҳномадан нусха кўчиб қўйилиши керак. Бундан ташқари икки-уч гувоҳнинг исм-шарифи, манзилгоҳлари ҳам аризада кўрсатилиши зарур.

Суд келтирилган сабабларни инобатга олиб, жавобгарни болаларнинг отаси деб ҳисобласагина нафақа ундириш ҳақида қарор чиқаради.

* * *

САВОЛ: эр-хотин бирга турмуш қилган даврларида орттирилган мол-мулк улар ажрашганларидан кейин қандай тартибда бўлинади? Ҳадя ёки мерос тариқасида олинган моллар кимники бўлиши керак?

С. ПЎЛАТОВ,
Тошкент шаҳри.

ЖАВОБ: эр-хотиннинг никоҳ давомида орттирган мулклари уларнинг биргаликдаги умумий мулки ҳисобланади (ЎзССР никоҳ ва оила кодекси, 25-модда).

Уй-рўзғор ишларини юритиш, болаларни тарбиялаш билан банд бўлганлик туфайли ёки бошқа узрли сабабларга кўра аёл (ёки эр) бирон ерда ишламаган ва маош олмаган бўлса ҳам умумий мулкка эр-хотин баб-баробар ҳуқуққа эга.

Агар биргаликдаги турмуш даврида олинган мулк эркак кишиники бўлса ҳам (масалан машина) у ҳар иккорларига тегишли ҳисобланади.

Эр-хотиннинг никоҳга қадар ўзларига тегишли мулки, шунингдек, никоҳ даврида ҳадя ёки мерос тариқасида олган мулклари ҳар бирининг ўз мулки ҳисобланади (29-модда).

Агар ўзаро келишиш йўли билан мол-мулк масаласи ҳал қилинмаган бўлса, у ҳолда район халқ судига ариза билан мурожаат қилиниши керак.

ЧЕТ ЭЛЛАРДА

ЯНГИЛИКЛАР ТЎЛҚИНИДА

● **АҚШ** президенти Ж. Буш ҳамда Германия Федератив Жумҳурияти канцлери Г. Коль Вашингтонда учрашув ўтказдилар. Мазкур учрашув пайтида СССРдаги ҳолат муҳокама қилинди. Буш ва Коль ўзаро фикр алмашиб, СССРга хайрли, озиқ-овқат ҳамда тиббий ёрдам кўрсатиш зарур, деган фикрга келдилар. Шу билан биргаликда улар, ҳозирча СССРга йирик иқтисодий ёрдам кўрсатишнинг вақти келгани йўқ, деб таъкидладилар.

● **МАЪЛУМКИ,** совет тележурналистлари В. Ногин ҳамда Г. Куренной шу ой бошида Югославияга хизмат сафарига жўнаб кетган эдилар. Бироқ, улар бир неча кундан сўнг йўқолиб қолдилар. Ҳозиргача уларнинг тақдири ҳақида ҳеч қандай умид туғдирувчи хабар олинганича йўқ. Югославияда чиқадиган «Политика экспресс» рўзномасининг ёзишича, В. Ногин ва В. Куренной ҳеч кимга бўйсунмайдиган «қора легион» бўлинмалари қўлига тушиб қолган бўлишлари мумкин.

● **ҲИНДИСТОНДА** ҳаракат қилаётган «Ассамни озод этиш бирлашган фронти» деб аталган маҳфий ташкилотнинг машқлар ўтказадиган қароргоҳи йўқ қилинди. Каркидон» деб шартли равишда аталган операция натижасида ана шундай муваффақият қўлга киритилди. «Фронт»нинг 138 нафар жангарилари ҳибсга олинди. Шунингдек, катта миқдордаги қурол-яроғлар ўлжа қилинди.

● **АФҒОНИСТОН** пойтахтига 230 юк машинасидан иборат машиналар карвони етиб келди. Улар аҳоли учун мўлжалланган 2700 тонна ғалла, ўсимлик ёғи, шакар, совун, кўмир сингари маҳсулотларни олиб келдилар. Бу ҳақда хабар тарқатган Бахтар ахборот агентлиги карвоннинг қайси мамлакатдан келганлигини айтмади. Озиқ-овқат ва бошқа маҳсулотларнинг асосий қисми Совет Иттифоқидан юборилган, деб тахмин қилинмоқда.

● **ШВЕЦИЯ** риксдаги (парламенти) раиси Таге Петерсон Суст уюшган партия раиси Карл Бильдтга янги ҳукумат тузишни топширди. У яқин кунлар ичида бошқа партиялар вакиллари билан маслаҳатлашиб, бир қарорга келиши керак.

● **ИРОҚ** президенти Саддам Ҳусайн ҳукмрон Баас партияси раҳбарлари кенгашида сўзга чиқиб, ўз мамлакатида ғарб демократиясига ўрин йўқлигини таъкидлади. Бу ҳақда Рейтер агентлиги хабар тарқатди. Президент, деб таъкидлайди мазкур агентлик, ўз нутқида ҳукмрон партиянинг бундан кейинги асосий сиёсатининг доирасини белгилаб берди, дейиш мумкин.

ФОРС кўрфазидаги урушда енгилганидан сўнг Саддам Ҳусайн мамлакатда демократик ўзгаришлар қилишга, жумладан, янги Конституция қабул қилиниши, кўппартиявийлик, матбуот эркинлиги сингарилар тўғрисида ваъда берган эди. Эндиликда, унинг нутқидан кейин, бирон бир ўзгариш бўлишига ишонч ҳосил қилиб бўлмайди.

● **ЖАНУБИЙ** Корея президенти Ро Де У СССР президентининг махсус вакили Вадим Медведевни қабул қилиш пайтида ўз мамлакатининг СССРга катта ёрдам беражаклиги хусусидаги аввалги фикрларини тасдиқлади. Шу йил май ойида Жанубий Корея СССРга 500 миллион доллар миқдорида маблағ ажратган эди. Йил охиригача банк заёмлари ва савдо қарзлари сифатида яна 1,3 миллиард доллар берилади.

● **БОЛГАРИЯ** Марказий Сайлов Комиссияси парламентга бўладиган сайловларда ўз номзодларини кўрсатмоқчи бўлган партия ҳамда ҳаракатларни рўйхатдан ўтказиб бўлди. Бундай партия ва ҳаракатларнинг сони 41 тага етди.

ЧЕТ ЭЛЛАРДА

Шарқ биржа хабарномаси

1

«Тошкент» Биржаси ва «Тошкент ҳақиқати» рўзномасининг қўшма сони

«ТОШКЕНТ» БИРЖАСИ: УЧ ОЙДАН СЎНГ

«Тошкент» биржасининг уч ойлик иши якунланди. Ишнинг дастлабки юз куни — бу Ўзбекистон Жумҳурияти учун янгилик ҳисобланган бозор инфраструктураси ташкилоти ўзининг ҳаётийлигини исбот қилиши лозим бўлган давр бўлди.

Шундай қисқа вақт ичида нималар қилинди!

Биржа аппарати шакллантирилди ва ишнинг замонавий усулларига ўргатилди. 243 та брокерлик идоралари ва фирмалари барпо этилди. Улар фақат Тошкент шаҳри ва Тошкент вилоятидагина эмас, шу билан бирга жумҳуриятнинг барча вилоятларида, Ўрта Осиё жумҳуриятлари ва Қозоғистонда, марказий ва йирик шаҳарлар Москва, Санкт-Петербург, Таллин, Рига, Хабаровск, Сургут ва бошқа жойларда ўз фаолиятларини бошлаб юбордилар.

«Тошкент» Биржаси Регионлараро Биржа Иттифоқи, шунингдек Биржа Конгресси аъзосидир. Бу унинг фаолияти миқёслари ва имкониятларини анча кенгайтиради.

Россия, Украина, Болтиқбўйи, Узоқ Шарқ, Кавказортида жойлашган етакчи биржалар билан амалий ҳамкорликни кучайтириш учун фаол иш олиб борилмоқда. Бу жумҳуриятни мамлакатнинг ягона иқтисодиёт кенглигига қўшилишига ёрдам беради. Таҳлил қилинаётган даврда мамлакатнинг 23 та биржаси билан брокерлик ўринлари ва ахборот алмашиб туриш бўйича биржалараро алоқалар тўғрисида шартномалар тузилди.

Биржада 19 марта савдо-сотиқ уюштирилди. Ойлик оборот барқарор 45—60 миллион сўм даражасида бўлмоқда. Агар биржа йилнинг ўрталарида ташкил этилганлиги ҳисобга олинса бу кам эмас.

Биржа масъулияти чекланган уюшмадан акционерлик уюшмасига айлантирилди. Кўчирилмайдиган мулк савдоси, ноу-хоу савдоси, савдо-сотиқларни кредит билан таъминлаш бўйича брокерларга хизмат кўрсатиш иши бошланди.

Яқин вақтлар ичида нималар қилинади!

Биржа ишининг миқёслари учун у ижарага олган бино «тор» бўлиб қолди. Биржа янги бинога кўчиб ўтишга тайёргарлик кўрмоқда. Бу ерда биржа фойдаланадиган замонавий асбоб-ускуналарни, компьютер техникасини жойлаштириш, автоматлашган брокерлик ўринлари тармоғини кенгайтириш, савдо-сотиқни уюштириш учун залнинг имкониятини кенгайтириш, барча ишлайдиган хизматларни оқилона жойлаштириш мумкин бўлади.

Биржа қимматли қоғозларни сотиш, сотиладиган моллар, айниқса биржа йўналишидаги молларнинг турини кенгайтириш йўналишида ишламоқда. Бу савдо-сотиқ сонини ҳар ҳафтада икки мартадан 4 мартага етказишни тақозо қилади.

Ўтган уч ойда биржанинг амалий фаолияти мамлакатда таркиб топган умумий иқтисодий ва сиёсий вазиятга мувофиқ бўлди ва мамлакатнинг бошқа етакчи биржаларида таркиб топган тамойилларни деярли акс эттирди. Жумладан, молларга нисбатан улгуржи нархлар бир мунча ошди, уларнинг нархи мамлакатимизнинг бошқа биржаларидаги нархларга нисбатан тенглашиб қолди. Молларни сотишга тақдим этиш кўпайди. (савдо-сотиққа тақдим этилган моллар бир миллиард сўмликдан ошиб кетди), айни вақтда нархларнинг баландлиги ёки етказиб бериш шартларининг ноқулайлиги оқибатида савдо-сотиқ (тақдим этилганига нисбатан) кам миқдорда тузилди. «Тошкент» Биржасида август ойида цемент нархи июль ойидагига нисбатан 33 фоиз, мойли бўёқлар 4 фоиз, дизель ёнилғиси 10 фоиз, игнабарг навли ёғочлар нархи 29 фоиз ошди. Бу баҳолар мамлакатнинг бошқа биржаларида таркиб топган нархлар билан баробар, айрим турлари бўйича ҳатто ўртача нархлардан ҳам камроқдир.

Ёзнинг охири,— кузнинг бошланишида савдо-сотиқ таркибида бинокорлик материаллари оборотининг ортиши сезилди (бошлаб қўйилган иморатлар қурилишини тугатиш учун зарур), енгил саноат молларини сотишнинг солиштирма вазни бирмунча қисқарди, у уч ой якунлари бўйича июль ойидаги 34 фоиздан 21 фоизгача камайди. Хом ашё, ёқилғи ва материалларни сотишнинг солиштирма вазни 11 фоиз кўпайди. Биржада сотилган барча молларнинг салкам 42 фоизи ташқаридан олиб келинган. Жумладан, бинокорлик материаллари гуруҳи бўйича уларнинг солиштирма вазни салкам 81 фоизни ташкил этмоқда. Жумҳуриятга 23032 минг сўмлик игнабаргли навли ёғоч-тахта, 15000 минг сўмлик усти бўртган гул қоғоз, 1184 минг сўмлик бензин, 1950 минг сўмлик қарағай фанери, озиқ-овқат маҳсулотларидан 6750 минг сўмлик гуруч, 1760 минг сўмлик балиқ ва балиқ маҳсулотлари, 36 минг сўмлик курка гўшти, 36 минг сўмлик минтай жигари олиб келинди. Уч ой давомида умумий оборот 150 миллион сўмликка етди.

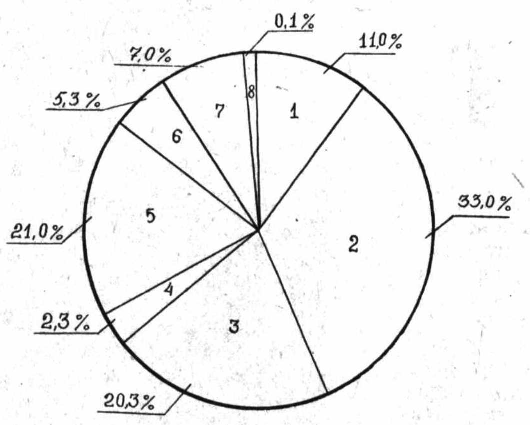

I. Хом-ашё /ёқилғи, металл, қоғоз, чиқиндилар/.
2. Қурилиш материаллари.
3. Қишлоқ хўжалик маҳсулотлари.
4. Кимё, тиббиёт ва пардоз буюмлари саноати маҳсулотлари.
5. Енгил саноат ва рўзғорбоп маҳсулотлари.
6. Ҳисоблаш техникаси ва радиоэлектроника аппаратлари.
7. Дастгоҳлар, асбоб-ускуналар, транспорт воситалари, машиналар, механизмлар ва уларнинг эҳтиёт қисмлари.
8. ва ҳоказолар.

Танишинг: БИРЖА БРОКЕРЛАРИ

Амнун Сионович **ЗАВУРОВ,** «Қўқон» брокерлик идораси раҳбари

Ёши 59 да, оилали, 3 фарзанди бор, кўпроқ ишда ва сафарда бўлиши сабабли уларни кам кўради. Бутун меҳнат фаолияти савдо тармоқларида ўтмоқда. Ҳозир «Янгилик» фирма дўкони директори вазифасида ишлаяпти: Қўқондаги алоқа телефонлари (код 43400) — 2-52-56, 2-53-22, факс: 43400/2-5727.

БИРЖАНИНГ ҲАММАГА НАФИ БОР

Биржа нимаси билан яхши? Шуниси биланки, у барча республикалардаги молларни бир ерга жамлайди. Мамлакат бозоридаги анъаналар, кимнинг, қаерда ва нимаси борлиги, ҳаммасидан доимий хабардор қилиб туради. Бундан ташқари у шаҳримиз, вилоятимиз корхоналари ва бирлашмаларини жиҳозлаш, хом ашё ва материал билан таъминлаш, аҳолига эса камёб моллар етказиб беришга, бу катта ҳажмдаги талаб ва эҳтиёжларни зудлик билан қондиришга имконият яратади.

Идорамизнинг уч ойлик фаолияти давомида биз Қўқон ташкилотлари учун енгил автомобиль ва автобус, аҳоли учун тухум, арақ, 350 тонна гуруч сотиб олдик, гўшт харид қилишга шартлашиб қўйдик.

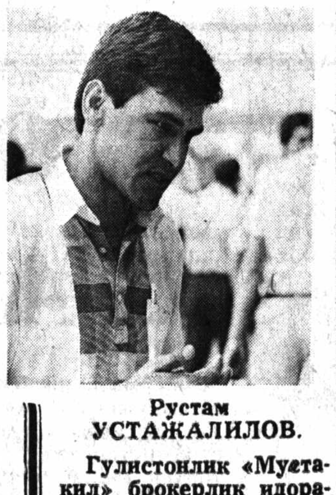

Рустам **УСТАЖАЛИЛОВ.**

Гулистонлик «Мустақил» брокерлик идораси раҳбари.

Ёши 27 да, икки фарзанди бор. Тажриба-ремонт механика заводида пўлат эритувчи, уста, цех бошлиғининг ўринбосари бўлиб ишлаган. Ирригация олий билимгоҳининг 6-курс толиби. Яқинда АҚШдан қайтди.

Гулистондаги алоқа телефони (коди 367-22) 2-25-53

БУЙРУҚВОЗЛИКДАН ХАЛОС БЎЛИШ

Биз ўзимизнинг ишлаб чиқариш фирмамизни тузишга ҳаракат қилдик. Худди шундай давлат ишлаб чиқариш корхонасига қараганда кўпроқ ва яхшироқ маҳсулот чиқардик. Шунга яраша мўмай пул ишлаб топдик. Мана шуниси бизнинг айрим раҳбар ўртоқларимизга ёқинқирамади, фирмани тарқатиб юборишди. Шунда мен ўз хусусий иш эгаси бўлган тақдирдагина росмана эркин бўла олишим мумкинлигини тушуниб етдим.

Қачонки ҳеч ким бошқа одамга нимани, қанча миқдорда ишлаб чиқаришга, қандай нархларда сотишга амру фармойиш, буйруқ бермаса ўшандагина биз иқтисодиётимиздаги барча мушкулликларни енгиб ўтамиз. Тақчилликдан қутуламиз. Буларнинг ҳаммасини бозор аниқлаб бериши керак. Америкалик биржачилар билан танишганимда, суҳбатлашганимда бунга яна бир карра ишондим

Барча корхоналар, ташкилотлар, ширкатлар раҳбарлари, тижорат алоқаларини кенгайтиришга ва ўзаро фойдали савдо сотиққа қизиққанлар

ДИҚҚАТИГА

ФАҚАТ СИЗ УЧУН!

28 сентябрь, соат 10 да Ўзбекистон шоҳ кўчаси 45-уйда «Тошкент» Биржасининг Россия товар-хом ашё Биржаси (РТХБ) билан ҳамкорликдаги савдо-сотиғининг очилиши бўлади.

Савдо-сотиққа хом ашё ва материаллар, халқ истеъмол моллари, қишлоқ хўжалик маҳсулотлари, транспорт воситалари, ва механизмлари, жиҳозлар ва бошқаларнинг кенг турлари қўйилади.

«Тошкент» Биржаси ва РТХБнинг қўшма савдо-сотиғи тўғридан-тўғри битимлар имзолашга, РТХБ етакчи брокерларининг амалий ишлари билан танишишга қулай имкониятдир! Бу сизни бизнес дунёсига таништириш варақасидир.

Савдога кириш чиптасининг баҳоси — 500 сўм.

Ҳақ пул ўтказиш йўли билан ва нақд тўланади.

«Тошкент» Биржасининг ҳисоб-китоб счёти — 000467905 МФО 734309.

ШОШИЛИНГ ВА ЎЗ ИМКОНИЯТИНГИЗНИ БОЙ БЕРМАНГ!

«ТОШКЕНТ» БИРЖАСИ ВА РТХБ СИЗНИНГ ХИЗМАТИНГИЗДА!

«Тошкент» Биржаси алоқа воситалари (ҳарид қилиш ва сотиш учун буюртма қабул қилиш учун): 45-83-87, 45-90-79.

«Тошкент» Биржасининг матбуот хизмати (ҳар ойнинг биринчи ва учинчи чоршанба кунлари соат 17 да матбуот конференцияси ўтказилади): 45-79-49.

«ТОШКЕНТ» БИРЖАСИ АКЦИОНЕРЛИК УЮШМАСИ.

Фақат бизда ва ҳар қандай шароитда сиз хоҳлаган маҳсулотингизни ҳарид қилишингиз, сотишингиз ёки айирбошлашингиз мумкин.

СИЗНИНГ МУАММОЛАРИНГИЗ — БИЗНИНГ ҒАМХЎРЛИГИМИЗ!

Ўз имкониятингизни қўлдан чиқармасликка шошилинг!

«Тошкент» биржаси сизни брокерлик фирма ва идора (БФ, БИ)лари тармоқлари билан таништиради.

Номи	Телефонлари
1. «Таъминот»	35-18-69
	35-15-03
2. «Наврўз»	22-84-61
	22-47-12
3. «Востокинвест»	33-12-19
	33-06-87
4. «Сельхозмаш»	34-66-37
	21-10-37
	39-48-06
	39-10-70
5. «Каптар» № 005	55-42-51
	55-44-07
6. «Илхом» Янгийўл Брокерлик фирмаси	7-34-62 (260 код)
	7-35-70
7. «Астроваз»	33-59-00
	33-47-43 (факс)
8. «Азкон»	93-03-20
9. «Астория»	44-32-66
	44-62-57
10. БИ № 037	33-76-17
11. «Ўзплодопром»	67-08-60
12. «Муҳит»	53-14-80
13. «Наврўз» АУ	90-34-01
	90-29-21
14. «Истсервис»	55-57-91
15. П-2	33-34-64
16. БК № 17	35-10-48 (факс)
Брокерлик фирмаси	44-20-48
17. «Шош» брокерлик фирмаси	33-16-15
18 «Қўқон» № 006	2-52-56
Қўқон ш.	2-52-22 (434 код).
	2-57-27 (факс)
19. «Наманган»	6-78-98 (369 код)
Наманган ш.	6-27-31
Тошкент шаҳрида	90-27-52
20. «Алина»	90-41-97
21. «Тандем»	67-83-71
22. «Ўзконцернмаш»	39-47-59
23. «Марат»	
Тошкент шаҳрида	22-99-29
Олмалиқ ш.	7-73-11 (код 261)
24. «Учқўрғон»	
Наманган вил.	2-30-12
Учқўрғон ш.	2-38-48 (код 36948)
25. «ДАХ» № 082	35-89-44
«Тижорат»	35-85-42
	67-88-74
26. «Умид» брокерлик фирмаси	47-35-98
	47-86-10
27. «Суғдиёна»	47-15-20
28. «Қизилқум»	34-03-72
29. «Камолот»	39-15-91
30. «Турон»	44-04-03
	44-04-02
31. «АКС»	132-10-91
	3-28-89
32. «KaZI»	99-68-26
	33-73-39
	33-63-40
33. «Излаш» брокерлик фирмаси	33-34-46
(Ўзпромстройбанк)	35-08-85
34. «Узплодоовошвинпром» тижорат маркази	56-12-29
35. «Тошкент» Биржасининг «Савдо Уйи»	35-11-41
	35-77-70
36. БИ № 110 «Мерос»	35-55-19
	33-98-74
37. БИ Узпишчепром	56-30-10
38. «Совпластитал»	76-76-98
39. «Тулпор» КК	29-94-04
40. БИ «Легпром»	39-42-51
41. «Нур»	98-36-92
	98-46-94
	68-14-11
42. БИ № 059	68-56-23
43. «Брок-даллол» КК	320-22-94
Москва ш.	152-00-17
44 «Наби» мустақил	2-25-53 (367—22 код)
45. БИ № 167	33-29-50
46. «Ситора» Самарқанд консорциумининг БИ	33-56-21 (36—62 код)
	35-09-04
47. 000 «Астона—РЭМ»	96-84-90

● *Норасмий суҳбат*

ТАЖРИБА—ЭНГ ҚИММАТЛИ МУЛК

Россия товар-хом ашё биржаси мутахассислари — Россия товар хом ашё биржаси (РТХБ) биржа кенгаши аъзоси Галина Ивановна ЗАМЕТАЛОВА (у яқин вақтгача Курчатов номидаги атом энергетикаси илмгоҳи бошқармаларининг бирида бошлиқ ўринбосари бўлиб ишларди) ва РТХБ баҳо белгилаш қўмитаси раиси Леонид Михайлович КУЛИК (илгари у Бутуниттифоқ нарх илмий тадқиқот илмгоҳининг бўлим мудири бўлиб ишлаган) Тошкентда деярли бир ҳафта ишладилар.

Шарқ Биржаси хабарномаси мухбири улар билан «Тошкент Биржасининг ижрочи директори — Биржа бошқаруви раисининг ўринбосари Владимир Ваҳобович ЕРГАШБОЕВ хонасида учрашиб, суҳбатлашди.

Мухбир:— Сизлар Тошкентга хусусий таклиф бўйича ёки биржалар ўртасидаги аниқ шартнома доирасида ташриф буюрдингларми!

Г. Заметалова: Биз бу ерга биржаларимиз ўртасида ҳамкорлик қилиш бўйича эришилган шартномаларга мувофиқ ташриф буюрдик. Ҳозирча қандайдир аниқ шартнома йўқ, бироқ ўзаро фойдали асосда яқин амалий алоқаларга бўлган ўзаро қизиқиш ва интилиш анча кучлидир.

Мухбир: Сиз, бизнинг биржамизга ишлаш учун келдик, дедингиз. Қандай тарзда!

Л. Кулик: Биласизми, ҳозирги вақтда мамлакатимиз биржаларидаги энг қимматли товар бу шу биржаларнинг тажрибасидир. РТХБ «Тошкент» Биржасига нисбатан бироз кекса бўлгани учун бундай «товар» бизда нисбатан кўпроқдир. Биз ана шу тажрибани ўзбек касбдошларимиз билан ўртоқлашиш учун келдик. Бунинг учун эса табиийки биз биржа, унинг бўлимлари, бошқа бўлинмалари иши билан танишишимиз, савдо-сотиқда қатнашишимиз керак. Бизнинг Россия биржаси тажрибасига асосланган маслаҳатларимиз ва тавсияларимиз тошкентлик касбдошларимиз учун фойдали бўлади, деб ишонамиз.

Г. Заметалова: Биржа фаолияти тўғрисида на Иттифоқ, на жумҳурият қонунлари йўқлигини ҳам ҳисобга олинг. Агар мамлакатимизда қайта қуриш ўзгаришларининг кўпчилиги айтиш жоиз бўлса, юқоридан амалга ошириладиган бўлса, биржалар эса «қуйидан» қилинган ташаббус бўйича юзага келди. Шунинг учун ҳар бир биржа ўзи ишлаб чиққан қоидалар бўйича ишламоқда. Шуни айтиш кифояки, биржа фаолиятининг бошқа томонлари у ёқда турсин, ҳатто биржа савдосининг ягона қоидалари ҳам йўқ. Бу биржалар ҳамкорлигида, улар ҳал қилиши лозим бўлган масалаларни ечишда муайян қийинчиликлар вужудга келтирмоқда. Чунончи, биржалар ишлаб турган регионларни моллар билан тез мўл-кўл таъминлаш масаласида. Шунинг учун ҳам биз жамоа тажрибаси асосида ягона фаолият тарзларини қанча тез яратсак, биржалар иши янада самаралироқ бўлади.

Мухбир: Сизнингча бу тарзлар қандай!

Л. Кулик: Бу олди-сотдилар очиқ, ҳалол, одил ва ошкора каби тушунчаларга асосланиши лозим. У яширин иқтисодиётда бўлаётганидан шу билан фарқ қилиши керак.

Мухбир: «Тошкент» Биржаси иши билан танишишдан қандай таассурот олдингиз!

Г. Заметалова: Жуда яхши таассурот олдик. Очиғини айтганда, тошкентлик биржачилар нисбатан қисқа муддатда шунчалик кўп иш қилганликлари бизни бир мунча ҳайратга солди. Биржа мутахассисларининг касб даражаси етарлича баланд. Уларнинг кўп ва самарали ишлашга бўлган интилишлари, келажакка бўлган ишончларига ҳавасимиз келаяпти.

Л. Кулик: Шуни ҳам таъкидлаш керакки, биржа муттасил ривожланиши зарур. Биржа нима дегани ўзи? Унинг асосий белгиларидан бири — олди-сотдини расмийлаштириш учун яхши жой бўлиши керак. Шундай бўлгач, олди-сотдиларни ўтказиш учун қулай шароитларни яратиб беришга, алоқа воситаларини ва бошқа шу каби ишларни ривожлантиришга интилиш керак.

Мухбир: Сизнингча, бизнинг биржачиларимз яхши шароитларда ишлашмаяптими! Ишлаш шароитлари яхши эмасми!

Л. Кулик: Биз Тошкент Биржаси иши учун шароит етарли, деб ҳисоблаймиз. Бироқ, у тўла муҳайё эмас.

Мухбир: Марказий матбуотда бизнинг жумҳуриятимизда «қайта қуриш» жараёнлари, шу жумладан бозор томон ҳаракат бир мунча секинлашиб қолди, деган фикрлар тез-тез баён этилмоқда. Шу муносабат билан биржачиларимиз фаолияти билан танишганингиздан кейин шу ҳақдаги фикрингизни билмоқчи эдик.

Л. Кулик: Бу фикр ниҳоятда бир ёқлама ва ишларнинг ҳақиқий аҳволини ифода этмайди.

Г. Заметалова: Сизнинг жумҳуриятингиз ҳукумати, Ўзбекистон Президентининг ғамхўрлигини алоҳида таъкидлаш керак. Уларнинг аниқ ёрдами ва иштироки бўлмаганида жумҳуриятда Биржа иши шунчалик тез ривожлана олмаган, «Тошкент» Биржаси шунчалик тез оёққа тура олмаган бўларди.

Мухбир: Сизлар Тошкентга келган вақтда бизнинг жумҳуриятимиз ўзининг мустақиллигини эълон қилди. Сизнингча бу мамлакатнинг бошқа регионларида, жумладан, Россияда ишбилармонлар билан муносабатларга қандай таъсир қилади!

Л. Кулик: Ўзбекистон Жумҳуриятининг мустақилликка, озодликка интилишини фақат табриклаш мумкин. Барча жумҳуриятлар озод, барча кишилар эркин бўлган тақдирдагина эркин бозор муносабатлари бўлиши мумкин. Шунинг учун Ўзбекистоннинг мустақил деб эълон қилиниши бизнингча ўзаро муносабатларнинг ривожланишига ҳалақит бермайди, аксинча бизнинг иқтисодиётларимиз, ишбилармон доираларимиз, шу жумладан мамлакат барча регионларининг биржалари ўртасида фаол муносабатлар юзага келишига кўмаклашади.

Шуни ҳам эсдан чиқармаслик керакки, ҳозирги вақтда бизнинг мамлакатимиз ягона иқтисодий кенгликдан иборатдир. Биронта жумҳурият фаол иқтисодий алоқаларсиз нормал яшай олмайди. Бу Россияга ҳам, Ўзбекистонга ҳам таааллуқлидир.

Муносабатлар тенг ҳуқуқли ва ўзаро фойдали бўлиши лозим.

В. Ергашбоев суҳбатни якунлаб шундай деди:

— Биржа мутахассислари ўртасидаги бундай амалий алоқалар анча фойдали, деб ҳисоблайман. Улар биржа фаолияти тўғрисидаги қонунчиликни ишлаб чиқишни тезлаштириш, ҳамкорликнинг янги шаклларини юзага келтириш, ҳужжатларни бир хил қилиш, жуда кўп бошқа муаммоларни ечишга ёрдам беради. Биз бундай алоқаларни бундан буён ҳам ривожлантирамиз.

УШБУ САҲИФА тайёрланаётган вақтда Бишкекда биржаларнинг учинчи конгресси ўз ишини тугатганлиги ҳақида хабар келди. Унда В. В. Ергашбоев ҳам қатнашди. У Шарқ Биржаси хабарномаси мухбирига «Тошкент» Биржаси мамлакатнинг энг бадавлат биржаларини бирлаштирувчи бу ташкилотга қабул қилинганлигини айтди. Конгресс қатнашчилари тошкентлик биржачилар билан ҳамкорлик қилишга катта қизиқиш билан қарадилар.

Шу билан бирга Урта Осиё ва Қозоғистон биржалари уюшмасини ташкил этиш бўйича ишлар давом этмоқда. Бундан мақсад регион биржаларининг мамлакат бозорларидаги манфаатларини ҳимоя қилишдир.

ТОШКЕНТ БИРЖАСИ САВДО УЙИ

ИШБИЛАРМОН КИШИЛАР ДИҚҚАТИГА!

Бозор муносабатларида ўзингизни хотиржам сезишни истасангиз фақат «Тошкент» биржасининг «Савдо Уйи» телефони рақамини ва манзилини **БИЛИШИНГИЗ КЕРАК БЎЛАДИ**

СОТИШ— ЕТКАЗИБ БЕРИШ — АЛМАШИШ — буларнинг ҳаммаси бир жойда **— БУ «ТОШКЕНТ» БИРЖАСИНИНГ «САВДО УЙИ»ДА!**

Товарлар ҳақидаги маълумот, уларни ишлаб чиқарилиши бўйича малакали маслаҳатлар Биржа савдо сотиқларида ҳаракатсиз мулкни сотиш, хом ашёга товар айрибошлаш — булар ҳам «Тошкент биржаси»нинг «Савдо Уйи»да амалга оширилади.

БУГУНГИ БИЗНИНГ МАСЛАҲАТ — СИЗНИНГ ЭРТАНГИ МУВАФФАҚИЯТИНГИЗДИР!

Бизнинг манзилгоҳ: 700003. Тошкент, Ўзбекистон шоҳ кўчаси 45-уй.
Телефон: 45-84-64.
«ТОШКЕНТ» БИРЖАСИ «САВДО УЙИ».

ЮЗ КЎРИШМОҚ УЛУҒ НЕЪМАТ

Ўзбекистон «Ватан» жамиятидаги фаолиятим давомида хизмат юзасидан турли тақдир эгалари бўлмиш хориждаги ватандошларимиз билан суҳбатлашиб тураман. Шундай пайтларда уларнинг қалбида ҳанузгача муҳрланиб қолган она-Ватанга меҳр-муҳаббатларини юрагимдан ҳис қилиб, ҳаяжонга тушаман. Ватан зиёратига мушарраф бўлган ҳар бир юртдошимизнинг хорижда истиқомат қила туриб, уларнинг ўзбек халқининг тарихи ва тақдири ҳақидаги фикр-ўйлари, қалб сўзлари мени ҳайратга солади.

Айни кунларда Тошкентда меҳмон бўлиб турган туркиялик ватандошимиз Миён Субҳи Тошқанд билан бўлган суҳбатимда у киши она-юртни зиёрат қилишдек улуғ неъматнинг насиб этганлигидан ғоят мамнун бўлиб, узоқ йиғладилар.

ҚУТЛОВ
МУСТАҚИЛ ЎЗБЕКИСТОН ПРЕЗИДЕНТИ КАРИМОВ ҲАЗРАТЛАРИГА

1991 йил 1 сентябрида Ўзбекистоннинг истиқлолини бутун дунёга эълон қилдингиз ва бутун мусулмон мамлакатлари халқини хурсанд этдингиз. Мустақил Ўзбекистоннинг ўз истиқлолига эришиши зоти олийингизнинг катта ғайратлари соясида бўлди.

Бу муносабат ила зоти олийингизни Туркияда яшовчи ўзбеклар номидан чин кўнгилдан қутлайман.

Мустақил Ўзбекистон давлати ҳар соҳада давомли тараққий қилишини оллоҳ таолодан илтижо қиламан.

Ҳурмат билан Тошкентда туғилиб, айни пайтда Туркияда яшаётган ҳамюртингиз

Миён Абдусубхон Субҳи Тошкент.

— Муҳтарам афандим, хуш келибсиз шаҳримизга. Айтингчи, Тошкентга келиб илк бор Ватан ҳавосидан баҳраманд бўлганингизда кўнглингиздан қандай ўйлар кечди? Тасодифни қарангки, Сизнинг ташрифингиз катта шодиёна кунларга тўғри келибди.

— Раҳмат. Тайёрадан тушаётганимда, аввало, юртим ҳавосидан тўйиб-тўйиб нафас олдим. Она-Ватанни, авлодларимни кўришга муяссар бўлганимдан шундай ҳаяжонландимки, юртим ерини ўпмоққа тайёр эдим. Чунки бу зиёрат менга салкам саксон йил деганда насиб этди.

Бахтни қарангки, мен келган куннинг эртасига Ўзбекистон мустақил жумҳурият, деб эълон қилинди. Агар Ватан зиёрати мен учун бир бахт бўлса, юртимнинг бу истиқлоли ила қўшалоқ бахтга эга бўлдим. Ва ўзимнинг чексиз бахтиёрлигимдан, Оллоҳ таолонинг қудрати ила «Туркистон» шеърини ёздим. Вақтдан унумли фойдаланиб, Президент жаноблари Ислом Каримов ҳазратларига табрикнома юбордим.

— Энди Туркияга бориб қолишингиз хусусида сўзлаб берсангиз.

— Мен 1908 йилда Тошкентда Миён Шайхул Аълам оиласида туғилдим. 4 ёшимда «ҳожи бадал» қилиш учун Саудия Арабистонига оиламиз билан кетган эдик. Шундан сўнг биз тақдир тақозоси ила Мадинаи Мунавварада яшаб қолдик. Мактаб ёшига етганимда мени Мадина шаҳридаги Нақшбандий мадрасасига ўқишга беришди. Дадам ҳам шу мадрасада имомлик қилар эдилар. Баъзи сабабларга кўра, 10 ёшимда Туркияга кўчиб келдик. Бешинчи синфни тугатганимдан сўнг офицерлик мактабига кирдим. 1934 йилда битирувчилар орасида энг ёш офицер эдим. Ўттиз йил ҳарбий соҳада хизмат қилиб, полковник даражасига етиб истеъфога чиқдим. Мана шу давр ичида ота-онам, акам, опам, синглим оламдан ўтишди. Бу айрилиқ Ватан соғинчига қўшилиб юрак бағримни ниҳоятда эзарди. Шундай дамларда биз юртдошлар алоқани узмасдан борди-келди, хат-китобот қилиб турдик. Ҳар учрашганимизда Ватанимиз ҳақида тўлқинланиб суҳбатлашар эдик. Халқимизнинг ўтмиши, бугунги ва келажаги бизни ҳам ўйлантирарди. Шўролар Иттифоқида бўлаётган туб ўзгаришлар тўғрисида фикрлашар эдик. Бугунги кунда юртим узра ҳурлик шамоли эсиб, бизга юз кўришишдек улуғ неъматга мушарраф бўлганимдан ғоят мамнунман.

— Оилангиз ҳақида ҳам билишни истардик.

— Рафиқам Эминахон билан биргаликда қарилик гаштини суряпмиз. Уй ишлари билан машғул бўламиз. Баъзида ўзбек адабиёти намояндаларининг асарларини мутолаа қиламан. Ҳазрат Навоий, Бобур, Нодира каби аждодларимизнинг асарларини севиб ўқийман. Иккита ўғлим бор. Каттаси Оқин Тошқанд Туркия радио-телевизионида хизмат қилади. Кичкина ўғлим Яқин Тошқанд ота касбини танлаб, офицерлик мактабини битирган. Эндиликда подполковник даражасига етган.

— Исм-шарифингизга Тошқанд сўзининг қўшилиши бирор маънони англатса керак?

— Албатта. Биласизми, Ноибахон, одомзод умрбод Ватан учун талпинар экан. Биз, хориждаги ватандошларда келиб чиқиш жойи номини фамилия қилиш одатдир. Бу Ватаннинг номи доимо тилимизда ва дилимизда эканлигига бир далил. Ўғилларимнинг исмига келсак, мен улуғ ният қилиб уларни шундай номлаганман. «Оқин» ўзбек тилида бормоқ маъносини беради, яъни Тошкентга бормоқ, яқин маъносида. Яхши ният қилган эканман, қариган чоғимда мана шундай кунлар насиб этди. Яқин кунларда ўғилларим ҳам Тошкентга келади.

— Мана, сафарингиз ҳам ниҳоялаб қолибди. Сафар давомида қандай таассуротларга эга бўлдингиз? Келажакда дўстлик алоқаларини мустаҳкамлаш борасида қандай таклифларингиз бор?

— Тошкент бағоят гўзал шаҳар экан. Сафарим давомида жуда кўп жойларда бўлдим, маданият масканларини кўрдим, ўзбек тўйларида иштирок этдим. Айниқса, динга бўлган муносабатни кўриб хурсанд бўлдим. Бир қанча масжидларга таклиф қилишди. «Садди Искандарий» томошаси, Халқлар дўстлиги саройи менда катта таассурот қолдирди. Чарх — Камолон қабристонини зиёрат қилиб, аҳробаларимиз руҳига Қуръон бағишладим.

Ҳазрати Навоий номидаги кутубхонага Туркиядан олиб келган «Мактубот» номли китобни ҳадя қилдим. Бу китобда хориждаги ватандош олимларнинг хат ёзишмалари жамланган. Агар имконият бўлса, мана шу китобни ўзбек тилига ўгирилса, жуда савобли иш бўлар эди. Бу ишни амалга ошириш учун кутубхона раҳбарияти фаолият кўрсатажагини айтди.

Ҳали айтганингиздек, сафарим охирлаб қолди. Бир ойлик сафар киприк қоққудек тез фурсатда тугаб қолаётганидан азиятдаман. Фурсатдан фойдаланиб, халқимнинг меҳмондўстлиги, фидойилиги учун, менга кўрсатган ғамхўрликлари учун ўз миннатдорчилигимни изҳор этаман. Ватанга қилган сафарим яна шуниси билан қизиққи, мен ўз аҳробаларимни топиб, улар билан юз кўришишга муяссар бўлдим.

Сафар давомида дилимда бир қанча ниятлар пайдо бўлди. Масалан, ҳар йили Туркияда апрель ойида дунё болалари тўпланиб катта байрам қилишади. Бу болалар байрамига Ота Турк асос солган. Байрамда дунёнинг барча бурчагидан болалар қатнашиб, ўз ҳунарларини кўрсатадилар. Болалар миллатидан қатъий назар қисқа вақт ичида жуда аҳил бўлиб қоладилар, хайрлашаётиб кўз ёш тўкадилар. Лекин шу болалар орасида ўзбек халқининг вакилларини учратмаганимга ўкинардим. Наҳотки юртимда шундай истеъдод эгалари бўлмаса, деб ўйлар эдим. Тошкентга келиб ойнаи жаҳон орқали берилган кўрсатувлардан ҳунарли, истеъдодли болаларни кўриб, ҳайратландим. Мен ҳоҳлардимки, Ўзбекистон ва Туркиянинг маориф вазирликлари дўстона амалий, алоқаларни йўлга қўйиса, шоят юртим ўғлонлари ҳам Туркияга даъват этилсалар.

— Муштарийларга тилакларингиз.

— Аввало икки давлат ўртасидаги иқтисодий, маданий, тижорий алоқаларнинг мустаҳкамланиши тарафдориман. Ёшлар эса ўлкамиз тарихини мукаммал ўрганиб, жаҳон миқёсидаги тарихчилар бўлиб етишсинлар.

— Қизиқарли суҳбатингиз учун ташаккур. Саломат бўлинг.

Ноибахон АЗИЗОВА
суҳбатлашди.

— Özbek Halkiğe —

İstiklalin mubarek bolsun halkım. Her sahada senğe hürlik ve bahtyarlık tileymen. Ferzentlerini Özbek Memleketi için hayırlı ve faidelı evlat olarak yetişsin.

12-IX-1991
Miyan Suphi Taşkent

Ўзбек халқига!

Истиқлолинг муборак бўлсин халқим. Ҳар соҳада сенга ҳурлик ва бахтиёрлик тилайман. Фарзандларинг ўзбек мамлакати учун хайрли ва фойдали авлод бўлиб етишсин.

12.09.1991 йил Миён Субҳи Тошқанд.

ҚОВУН САЙЛИ

Куни кеча шаҳримизнинг Бектемир ноҳиясидаги Геннадий Красницкий номли ўйингоҳда «Қовун сайли» байрами катта тантана билан ўтказилди. Байрамга Тошкент, Сирдарё, Жиззах ва бошқа вилоятларнинг бобо деҳқонлари ўзлари етиштирган тилими тилни ёрадиган қовун-тарвузлари, олтин ранг узумлари, асалу новвот мевалари билан карнай-сурнай, ноғора садолари остида кириб келдилар. Меҳмонларни дарвоза олдида шаҳар аҳли кутиб олди. Улар орасида Бектемир ноҳия партия қўмитасининг биринчи котиби, ноҳия Кенгашининг раиси — Геннадий Соболев, ноҳия ижроқўми раиси Ботир Ғойиповлар бор эди. Ўйингоҳ байрам либосида. Марказий ҳиёбоннинг катта қисмида Тошкент ва Сирдарё вилоятлари полизкорлари, сабзавоткорлари етиштирган қовун-тарвуз, узум навлари ва турли мевалардан кўргазмалар ташкил қилинган.

Тошкент шаҳар маданият бошқармасининг бошлиғи С. Олимхўжаев қовун сайли тантанасини очиб, ўзлари етиштирган маҳсулотлардан тортиқ қилиб келган деҳқонларни шаҳар аҳолиси номидан қизғин табриклади. Сайлда «Ширинаки» танлови бўлди. Совринли ўринларни Сирдарё вилояти «Оқ олтин» ноҳияси деҳқонлари ҳамда Жиззах вилоятининг «Арнасой» ноҳияси деҳқонлари эгалладилар.

Сайлга йиғилганларни Ўзбекистон филармониясининг «Шодлик» ва «Лазги» дастаси, Улуғбек номли маданият ва истироҳат боғининг карнай-сурнай гуруҳи, Тошкент цирки дорбозлари, Лутфулла Саъдуллаев бошчилигидаги Ёш томошабинлар театри актёрлари, Авиасозлар маданият саройининг доирачилари, «Само» ва «Веснушка» дасталари ўз санъатлари билан хушнуд этдилар.

Даврон АҲМАД.

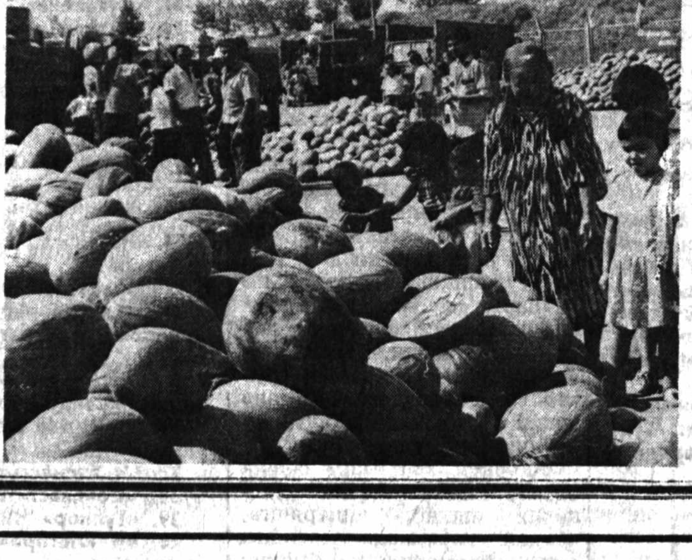

Суратларда: ўйингоҳда ўтказилган «Қовун сайли»дан лавҳалар.

Суратлар муаллифники.

Булар сиздан миннатдор

САЛОМАТ БЎЛИНГЛАР

Шу йил 29 июль куни отамизнинг тўсатдан тоблари қочиб қолибди. Ошқозон касаллиги қаттиқ безовта қила бошлагач, ҳамкасблари Шуҳрат ака зудлик билан район касалхонасига олиб келибди. Бу ерда шифокорлар ошқозон яраси ёрилиб кетганлигини дарҳол аниқлашибди. Касалхона жарроҳи Муҳамед Абдуллаев отамнинг ҳолатини синчиклаб кўздан кечиргач, зудлик билан операция қилиш кераклигини таъкидлади. Бу жараён уч соат давом этди ва муваффақиятли тугади. Отажонимиз яна оиламиз бағрига соғ-омон қайтдилар.

Касалхона жарроҳлик бўлими мудири Н. Усмонов, жарроҳ М. Абдуллаев, ҳамширалар Г. Узлова, К. Бажанова, С. Йўлдошева, Т. Эрметова, Т. Нуримбоева, М. Қодирова, Х. Раззоқовалар отамиз ва бошқа беморлар қошида ҳамиша парвона эканликларини кўриб ниҳоятда хурсанд бўлдик.

Рўзнома орқали юқорида номлари зикр этилган меҳрибон нажоткорларга миннатдорчилик билдириш билан бирга энг эзгу тилакларимизни изҳор этмоқчимиз. Ҳамиша соғ-саломат бўлишсин, қўллари доимо енгил бўлаверсин.

Фарзандларимиз: РАЪНО, ШАҲЛО, БАХТИЁР номидан Майрамхон АТХАМОВА,
Бўстонлиқ район, Чорбоғ қўрғони.

Янги шеърлар

АЙЛАНАР

(қўшиқ).

Кечадин то тонггача ер шари бир ён айланар
Таратай деб нур-зиё, кун кўкда гирён айланар.

Меҳнатин завқи билан кенг кўкрагин тоғдек кериб,
Ҳар ниҳол парвонаси — тонг чоғи деҳқон айланар.

Тинч ҳаёт эрди, яна нелар сабаб бўлди экан,
Бу замин ҳар ерида гоҳ-гоҳи сурон айланар.

Мартаба этса насиб, дилда ҳалоллик ҳам керак,
Яхшилик халқ қалбида, ҳар лаҳза, ҳар он айланар.

Халқни ҳолига қараб иш тутмаса раҳбар деган,
Зор ўлиб эл меҳрига, ҳар ерда сарсон айланар.

Бўлса раҳбар ҳоли танг ёрдам, фикр билдир анга
Балки бир кун сенинг ҳам бошингда бўрон айланар.

Туғилиб ўлмоғи бор, дунёга устунмас одам,
Шунчаки кеб-кетгучи мезбону меҳмон айланар.

Эрта нелар бўлмоғин билмай яқо ушлар киши,
Бирдайин турмас экан, ҳар дам бу даврон айланар.

Мустақилликдан жаранг, ҳур Ўзбекистон овози
Энди ўзбек довруғи дунёга достон, айланар.

Барча халқ ўйлаб кўриб, ҳукми адолатга келинг,
Деҳқоний дер: ҳулқу, шарм устида армон айланар.

Тўхтамурод ДЕҲҚОНИЙ.
Тошкент ноҳияси.

ҲАВАСКОР МУХБИРЛИК ДАРСЛАРИ

Калинин районидаги Й. Охунбобоев номли 8-ўрта мактабда касб таълими бўйича наққошлик, рассомчилик, кулолчилик, тикувчилик касблари ўргатилар эди. Бу йил яна бир дарс қўшилди. Район халқ таълими бўлими раҳбарлари билан келишилган ҳолда 10-синф ўқувчиларига бир ҳафтада 6 соат мухбирлик касби ўргатиляпти. Дарсларни журналист Азиза Ғиёсова олиб бормоқда.

— Ўқувчиларда мазкур касбга қизиқиш катта экани тез кунда намоён бўлди,— дейди мактаб директори Мақсуд Ибрагимов.— Уларни мухбирликка ўргатишда «Бошловчи мухбирлар учун» қўлланмасидан кенг фойдаланиляпти. Ўқувчиларимиз бу касбни чуқур ўрганишлари учун зарур бўлган шарт-шароитларни яратиб бердик.

А. Ғиёсова ишни деворий газетага мақолалар ёзишни ўргатишдан бошлади. Кейинроқ турли рўзномалар ижодий ходимлари билан учрашувлар ташкил этиш, босмахоналарга экскурсиялар уюштириш ниятлари бор.

Ҳаваскор мухбирлар тез орада район рўзномаси, мактаб ҳамда район радиоузели орқали чиқишлари мумкин бўлади.

Р. УСМОНОВА.

Муҳаррир
Н. НАСИМОВ.

ЭЪЛОНЛАР БУРЧАГИ

РЕСПУБЛИКА ХАЛҚ ТАЪЛИМИ ВАЗИРЛИГИ
ТОШКЕНТ ШАҲАР ХАЛҚ ТАЪЛИМИ БОШ БОШҚАРМАСИ
2-ҲУНАР-ТЕХНИКА БИЛИМ ЮРТИ
ЯНГИ ЎҚУВ ЙИЛИ УЧУН

ЎҚУВЧИЛАР ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

Билим юрти ўрта маълумотли фотонабор электрон қурилмаларида ишловчи оператор, мусаҳҳиҳ-ҳарф терувчи, офсет босма матбаачилари, линотипчи, ҳарф терувчи, ва муқовачиларни тайёрлайди.

БИЛИМ ЮРТИГА 9—11-СИНФНИ ТАМОМЛАГАН 15—18 ЁШДАГИ ЎҒИЛ ВА ҚИЗ БОЛАЛАР ҚАБУЛ ҚИЛИНАДИ.

9-синф маълумотига эга бўлганлар уч йил, тажриба гуруҳларига қабул қилинганлар 2 йил ўқишади ва тўлиқ ўрта маълумот ва касб олганликлари тўғрисида ҳужжат оладилар.

Билим юртига қабул қилинганлар бепул кийим-бош ва 3 маҳал иссиқ овқат билан таъминланадилар.

11-синфни битирганлар учун ўқиш муддати 10 ой бўлиб, стипендия билан таъминланадилар. Билим юрти ўзининг устахонасига эга. Ишлаб чиқариш таълими даврида ўқувчиларга иш ҳақининг 50 фоизи тўланади.

Билим юртини имтиёзли диплом билан тамомлаганлар Москва ва Львов полиграфия олий билимгоҳларига, Тошкент тўқимачилик ва енгил саноат олий билимгоҳининг полиграфия бўлимига ўқишга юбориладилар.

БИЛИМ ЮРТИНИ «3» БАҲОЛАРСИЗ ТУГАТГАНЛАР ИМТИҲОНСИЗ ТОШКЕНТ ПОЛИГРАФИЯ ТЕХНИКУМИГА ҚАБУЛ ҚИЛИНАДИЛАР.

ЎҚИШ МУДДАТИ УЗЛУКСИЗ МЕҲНАТ ФАОЛИЯТИГА КИРАДИ.

МАШҒУЛОТЛАР ЎЗБЕК ВА РУС ТИЛЛАРИДА ОЛИБ БОРИЛАДИ.

Зарурий ҳолларда ётоқхонадан жой берилади.

Қуйидаги ҳужжатлар топширилади: билим юрти директори номига ариза, таржимаи ҳоли, туғилганлиги тўғрисидаги гувоҳнома ёки паспорт (асли), маълумоти ҳақида гувоҳнома (асли,) 6 дона фотосурат (3х4 см.).

Манзилимиз: Тошкент шаҳри, Чилонзор район, Нурхон кўчаси, 21-уй (метронинг «СССР 50 йиллиги» бекати.).

ТЕАТР

НАВОИЙ НОМИДАГИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК КАТТА ТЕАТРИДА — 19/IX да **Зебуннисо**, 20/IX да — **Дунёнинг яратилиши**, 21/IX да **Фауст**, 22/IX да **Золушка** (12.00), **Масхарабозлар** (19.00).

ҲАМЗА НОМИДАГИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИДА— 19/IX да **Жонимни ол, жонгинам**, 20/IX да **Олтин девор**, 21/IX да **Афандининг беш хотини**, 22/IX да **Жар**.

МУҚИМИЙ НОМИДАГИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ МУСИҚАЛИ ТЕАТРИДА — 19/IX да **Ака-ука совчилар**, 20/IX да **Паранжи сирлари**, 21/IX да **Кулги ва шодлик кечаси**, 22/IX да **Кулги ва шодлик кечаси**.

АБРОР ҲИДОЯТОВ НОМИДАГИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ ДРАМА ТЕАТРИДА — 19/IX да **Майсаранинг иши**, 20/IX да **Фармонбиби аразлади**, 21/IX да **Кулги ва қўшиқ кечаси**, 22/IX да **Алдагани хотин яхши** (премьера).

Тошкент вилоят прокуратураси маъмурияти ва касаба уюшмаси тергов бошқармасининг бошлиғи Усмон Чинозович Худойқуловга онаси **Насиба РАҲМАТИЛЛАЕВАнинг** вафоти муносабати билан чуқур ҳамдардлик изҳор этади.

МУАССИСЛАР: ХАЛҚ ДЕПУТАТЛАРИ ТОШКЕНТ ВИЛОЯТ КЕНГАШИ ВА «ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ» ЖУРНАЛИСТЛАР ЖАМОАСИ.

БИЗНИНГ МАНЗИЛГОҲ: 700000 ТОШКЕНТ, ГСП ЛЕНИНГРАД КЎЧАСИ, 32.

Муҳаррир ўринбосарлари — 335885, 325747, 325748, 337916; масъул котиб — 334808, 325353; масъул котиб ўринбосарлари — 325750; бўлимлар: мафкура — 325778, 337010; қишлоқ хўжалиги — 325647; саноат, қурилиш ва транспорт—325749; маҳаллий Кенгашлар ҳаёти—325733; ижтимоий масалалар — 325556; маданият — 325767; адабиёт ва санъат — 325553; ёшлар ҳаёти, ахборот, ҳарбий-ватанпарварлик ва спорт — 325645; хатлар ва оммавий ишлар — 334048, 325354; жамоатчи кенгаш қабулхонаси — 334048, 325354; эълонлар бўлими — 325727.

● Ўзбекистон Компартияси Марказий Қўмитаси нашриётининг Меҳнат Қизил Байроқ орденли босмахонаси. 700000, Тошкент, ГСП, Ленинград кўчаси, 32. Рўзнома офсет усулида А—2 форматида босилади. ● 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12

Нашр кўрсаткичи: 5987.

Босишга топшириш вақти — 21.30. Босишга топширилди — 22.00.